

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет
кафедра всесвітньої історії

Кукурудза А.Р.

НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ ТА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

*Навчально-методичний матеріал
для студентів IV курсу історико-соціологічного факультету
(за вимогами кредитно-модульної системи)*

Рівне – 2008

ББК 63.3(0)6
К 89
УДК 94(4–15+7),,654”

Друкується за рішенням:

- науково-методичної ради історико-соціологічного факультету
(протокол № 12 від 11 червня 2008 р.);
- історико-соціологічної секції науково-методичної ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №__ від __червня 2008 р.);

*Ухвалено кафедрою всесвітньої історії РДГУ
(протокол №__ від __квітня 2008 р.)*

Автор: **Кукурудза А.Р.**, кандидат історичних наук, старший викладач РДГУ

Рецензенти: **Лопачька Н.М.**, кандидат історичних наук, доцент, Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. акад. Степана Дем'янчука;
Кузьма Т.М., кандидат історичних наук, старший викладач, РДГУ

Відповідальний за випуск: **Савчук П.О.**, кандидат історичних наук, доцент, заст. завідуючого кафедрою всесвітньої історії

В посібнику наведено програму даного курсу, список рекомендованих джерел і літератури, запитання та завдання для поточного та модульного контролю знань студентів тощо.

Призначений для викладачів та студентів вищих навчальних закладів з метою надання їм методичної допомоги при підготовці та проведенні занять з курсу всесвітньої історії.

К 89 Кукурудза А.Р. Новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навчально-методичний матеріал для студентів IV курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 75 с.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2008.
© Кукурудза А.Р., 2008.

ЗМІСТ

Структура залікового кредиту курсу	4
Тематичний план курсу	5
Навчальна програма	7
Контроль успішності знань студентів та якості навчання	17
Робоча програма	22
Тематика лекційного курсу	22
Тематика практичних занять	27
Теми самостійного опрацювання	35
Методичні рекомендації	37
Тематика рефератів	37
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	41
Вимоги до знань студентів при виконанні модульних і контрольних завдань	43
Форми праці студентів на семінарах	44
Модульний тестовий контроль	45
Література	53
Екзаменаційні питання	71

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ КУРСУ

Тема	Кількість годин, відведених на:			
	лекції	семінарські заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовний модуль I – Міжнародні відносини міжвоєнного часу				
Тема 1. Політичне врегулювання після Першої світової війни.	2	2	4	2
Тема 2. Міжнародні суспільно-політичні рухи (1918–1939 рр.)	2		6	2
Тема 3. Міжнародні відносини і загострення ситуації в 30-х рр. ХХ ст.	2		14	
Кількість годин	6	2	24	4
Змістовний модуль II – Міжвоєнний розвиток країн Північної Європи та Америки				
Тема 4. Розвиток європейських країн у міжвоєнний період	10	4	8	2
Тема 5. Розвиток Північної Америки у міжвоєнний період	2	2	6	2
Кількість годин	12	6	24	4
Змістовний модуль III – Друга світова війна				
Тема 6. Розв'язання та початковий період Другої світової війни	2	2	8	
Тема 7. Завершальний період Другої світової війни	2		6	4
Тема 8. Дипломатія в період Другої світової війни та післявоєнне врегулювання	2		12	
Кількість годин	6	2	26	4
Змістовний модуль IV – Світ в 2 пол. ХХ – поч. ХХІ ст.				
Тема 9 Європейські країни в 2 пол. ХХ – поч. ХХІ ст.	16	10	8	2
Тема 10 Країни Північної Америки в 2 пол. ХХ – поч. ХХІ ст.	4	4	8	2
Тема 11 Міжнародні відносини 2 пол. ХХ – поч. ХХІ ст.	8	2	10	
Кількість годин	28	16	26	4
Загальна кількість годин:	52	26	106	16

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

№	Тема	Години			
		Стационарне відділення		Заочне відділення	
		Лекції	Практичні	Лекції	Практичні
5 семестр					
1	Політичне врегулювання після Першої світової війни	2	2	2	2
2	Розвиток США в міжвоєнний період	2	2	2	
3	Розвиток Великобританії (1918–1939)	2			
4	Особливості розвитку Франції міжвоєнного часу	2		2	2
5	Особливості розвитку Іспанії (1918–1939 рр.)	2			
6	Італія (1918–1939 рр.)	2	2		
7	Розвиток Німеччини (1918–1939 рр.)	2	2	2	
8	Міжнародні суспільно-політичні рухи (1918–1939 рр.)	2			
9	Міжнародні відносини і загострення ситуації в 30-х рр. XX ст.	2	2	2	2
6 семестр					
10	Розв'язання та початковий період Другої світової війни	2	2	2	
11	Завершальний період Другої світової війни	2			
12	Дипломатія в період Другої світової війни та післявоєнне врегулювання	2		2	
13	США в 2 пол. XX ст. – поч. XXI ст.	2	2	2	2

14	Франція в другій половині XX – поч. XXI ст.	2	2	2	
15	Розвиток Великобританії (1945–2007 рр.)	2	2	2	2
16	Холодна війна: причини та наслідки	4	2		
17	Розвиток Іспанії (1945–2007)	2	2		
18	Розвиток Німеччини (1945–1990 рр.). НДР	2	2		
19	Розвиток Німеччини (1945–2007 рр.). ФРН	2			
20	Розвиток Канади в 2 пол. XX – поч. XXI ст.	2			
21	Політичні особливості Угорщини	2			
22	Специфіка розвитку Австрії та Італії в 2 пол. XX ст.	2	2		
23	Специфіка розвитку Албанії та Румунії в 2 пол. XX ст.	2			
24	Європейська інтеграція у другій пол. XX – XXI ст.	2			
25	Північно-Атлантичний Альянс (НАТО) та його розвиток	2			
	Всього	52	26	8	6

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА „НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ І ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ”

ВСТУП

Новітній час є одним з найбільш насичених періодів світової історії. Він пов'язаний з розгортанням процесів кризового розвитку та розпадом європейського традиційного суспільства, революційним становленням ринкової суспільної системи, поетапною генезою індустріального суспільства та переходом провідних країн Заходу на постіндустріальну стадію розвитку. Програма курсу новітньої історії країн Європи та Північної Америки зорієнтована на комплексне вивчення соціально-економічних, політичних та духовних процесів, які позначили магістральний шлях розвитку євроатлантичного суспільства в ХХ ст., а також специфіку розвитку окремих країн та регіонів в руслі даних тенденцій. Програма побудована за проблемно-хронологічним принципом який дозволяє найбільш ефективно відобразити діалектику загального та особливого, універсального та одиничного в становленні та розвитку індустріального суспільства, виявити історичну логіку цього процесу, проаналізувати причинно-наслідкові зв'язки та основні закономірності різних етапів модернізації.

В розгортанні новітньої історії як періоду генези сучасних форм суспільного життя доцільно виділити два періоди. Перший (1918–1939 рр.) пов'язаний з глибоким цивілізаційним розколом європейського суспільства, розмахом розвитку тоталітарних комуністичної та фашистської ідеологій, остаточним утвердженням індустріального суспільства та початком його трансформації, апробацією механізмів державного регулювання господарства та впровадженням державних соціальних програм, появою та кризою міждержавної системи договорів, що призвело до кульмінаційного загострення зовнішньополітичних процесів та початку нової світової війни. Другий період (1939–2007 рр.) трактується як наступний етап новітньої історії, що розпочинається із боїв Другої світової війни, які витворили нову політичну карту Європи та стали поштовхом для формування міжнародно-правової системи світового співтовариства, початку „холодної війни”, переходу до біполярного світу та його краху з розпадом СРСР. Для цього періоду характерна остаточна трансформація індустріального та становлення постіндустріального суспільства, динамічний розвиток НТР, швидке впровадження його надбань до суспільного розвитку, інтенсифікація інтеграційних процесів.

Світ після Першої світової війни

Міжнародні відносини після Першої світової війни. Європоцентризм. Паризька мирна конференція: організація та програми учасників. „14 пунктів В.Вільсона”. Версальський мирний договір, його основні політичні, військові та територіальні умови. Мирні договори із союзниками Німеччини: Сен-Жерменський, Нейський, Трианонський, Севрський договори. Створення Ліги Націй. Територіальний поділ світу та система мандатів. Репараційне питання. США і Версальська система. Вашингтонська конференція. Трактат 4-х держав. Договір 5-ти держав про обмеження морських озброєнь. Договір 9 держав про Китай. Характер Версальсько-Вашингтонської системи договорів про післявоєнний устрій світу.

Німеччина в 1918-1939 рр.

Стан Німеччини на кінець Першої світової війни. Гостра соціально-економічна та політична криза. Січневе збройне повстання 1919 р.

Німеччина в 1919-1923 рр. Ваймарська конституція і становлення Ваймарської республіки. Основні політичні партії. Створення НСДАП. „Півний путч” в Мюнхені.

Німеччина в роки часткової стабілізації 1924-1929 рр. Джерела стабілізації німецької економіки, її особливості. План Дауеса та боротьба в Рейхстазі з питання про його прийняття. Зовнішня політика 1924-1929 рр. Розвиток нацистського руху та його організаційна консолідація в середині 20-х рр. А.Гітлер. Течії в НСДАП. Соціал-демократична політика „меншого зла”.

Вибори в листопаді 1932 р. 30 січня 1933 р. і формування нового уряду Німеччини А.Гітлером. Ліквідація структур ваймарської демократії. Економічні досягнення та злет господарства. Ніч „довгих ножів”. Культ фірера. Чотирирічний план підготовки німецької економіки до війни.

Приєднання Саарської області (1935). Введення військ в Рейнську демілітаризовану зону (1936). Участь німецьких військових у війні в Іспанії. Аншлюс Австрії. Мюнхенська конференція і приєднання Судетської області. Анексія Чехії та Моравії (березень 1939). Пакт Молотова-Ріббентропа. Напад Німеччини на Польщу (1 вересня 1939 р.) і початок Другої світової війни.

Велика Британія у 1918-1939 рр.

Економічні труднощі в післявоєнний період, страйкова боротьба. Політика ліберального реформізму. Діяльність лейбористської партії. Програма „Праця і новий соціальний порядок”. Соціальна політика уряду Ллойд- Джорджа.

Особливоеті колоніальної політики. Утворення англійських домініонів – Канада, Австралія, Південно-Африканський Союз (1923). Незалежність Єгипту (1922). Ірландське питання. Ірландська партія „Шин фейн”. Проголошення Ірландії республікою. Війна з Ірландськими патріотами. Утворення незалежної Ірландії і включення Ольстера (Північної Ірландії) в склад Великої Британії.

Післявоєнна стабілізація (1924). Формування першого лейбористського уряду. Загальний страйк (1926). Політика консервативного уряду. С.Болдуїна. Мондизм.

Економічна криза 1929-1933 рр. Політика другого лейбористського уряду. Вестмінстерський статут (1931). „Британська співдружність націй”. „Національний уряд” та його Діяльність. Внутрішня політика „національного уряду” напередодні Другої світової війни. Ліберальний реформізм. Зовнішня політика напередодні війни.

Франція у 1918-1939 рр.

Економічний потенціал Франції в післявоєнний період. Розширення автомобільної промисловості Концентрація виробництва та капіталу. Діяльність „Національного блоку” та „Лівого блоку” в політичному житті Франції. Соціальний рух в перші повоєнні роки.

Зовнішня політика. Участь Франції в союзницьких десантах в межі Російської імперії (весна-літо 1918 р.). Прагнення до гегемонії в Європі.

Політична боротьба в 1921-1923 рр. Економічна стабілізація (до 1930 р.) Розвиток важкої промисловості. Перемога „лівого блоку” на виборах в травні 1924 р. Створення уряду національного єднання. Причини пізнішого приходу світової економічної кризи до Франції: оновлення основного капіталу, післявоєнна відбудова, німецькі репарації. Початок кризи в 1930 р. Розорення середнього класу, дрібних торговців та підприємців. Скорочення експорту та імпорту. Французький фашизм. „Вогненні хрести” полковника де ля Рока. Антифашистський рух. Нантський пакт 27 липня 1934 р. комуністів і соціалістів про єдність. Франко-радянський договір 2 травня 1935 р. Створення Народного фронту в Франції. Франція напередодні Другої світової війни.

США в 1918-1939 рр.

Підсумки Першої світової війни для США. Економічна криза 1920-1921 рр. Боротьба навколо зовнішнього курсу. Зміцнення міжнародного значення США. Період „проспериті”. Особливості економічного розвитку. Система раціоналізації. Соціальний і політичний розвиток. Зовнішня політика.

Економічна криза 1929-1933 рр. Біржова криза. Початок економічної кризи. Антикризові заходи. адміністрації Гувера. Зовнішня політика США в 1929-1933 рр. Ф.Рузвельт. Початок „нового курсу” Етапи „нового курсу” Рузвельта. Зовнішня політика адміністрації Рузвельта. 1933-1939 рр.

Італія в 1918-1939 рр.

Підсумки Першої світової війни для Італії. „Переможені серед переможців”. Післявоєнний соціальний рух. Безсилля ліберального політикуму. Італійський фашизм. Прихід фашистів до влади, причини їх перемоги. Становлення фашистської диктатури.

„Криза Мате отті”. Утвердження фашистської диктатури. Створення корпоративної системи. Економічні досягнення та стрімке подолання кризи. Фашистська система соціального забезпечення. Зовнішня політика Італійського фашизму в 20-х та 30-х рр. ХХ ст. та її відмінності, співпраця в Дунайському басейні, зближення з Німеччиною.

Іспанія в 1918-1939 рр.

Економічний і політичний розвиток в післявоєнний період. Диктатура Прімо де Рівери (1923-1930 рр.). Демократична революція 1931-1939 рр. Прихід до влади Народного фронту. Повстання генерала Ф.Франко. Початок громадянської війни. Позиції великих європейських держав щодо громадянської війни в Іспанії. Соціально-економічна політика республіканців. Військові дії в 1937-1939 рр. Суперечності в соціалістичному таборі та їх наслідки. Поразка республіки. Наслідки громадянської війни.

Міжнародні відносини і загострення ситуації в 30-х рр. ХХ ст.

Проект європейського союзу А.Бріана. Велика депресія і кінець репарацій. Маньчжурська справа. Женевська конференція з роззброєння. Прихід до влади Гітлера і „пакт чотирьох”. Проект Східного пакту. Плебісцит у Саарі. Ремілітаризація Рейнської області Події довкола Ефіопії. Міжнародні аспекти громадянської війни в Іспанії. Американська політика: нейтралітет і добросусідство. Аншлюс Австрії. Чехословацька криза. Мюнхенська конференція. Силова розв’язка європейських справ. Зміна позиції Англії.

Сталевий пакт. Англо-франко-радянські переговори влітку 1939 р. Радянсько-німецький договір про ненапад. Оголошення війни.

Міжнародні суспільно-політичні рухи

Розгортання комуністичних структур в Європі та Америці. Поява комуністичних партій. Комінтерн, Профінформ та намагання розв'язати світову революцію. Еволюція європейського соціалізму та соціал-демократії. Перемоги та поразки в боротьбі із крайньою лівою та правою ідеологією. Спроби організації взаємодії власників з профспілками та робітництвом. Політизація робітничого руху, ріст профспілок та їх значення в міжвоєнний час. Виникнення та розповсюдження фашистської ідеології в Європі. Течії фашизму, його залежність від рівня господарського розвитку країни. Відмінності між фашизмом та нацизмом. Зростання впливу ліберального політичного табору. Розвиток лібералізму в США, Італії, Франції, Німеччині та його особливості. Трансформації консервативної ідеології, пристосування консерваторів до реалій міжвоєнного часу, зміни в структурі електорату, політиці, роль консервативної ідеології в подоланні світової економічної кризи 1929–33 рр.

Початок Другої світової війни

Сучасні підходи до розв'язання війни в світі та її винуватців. Плани воюючих сторін. Поразка Польщі. Радянсько-фінська зимова війна. „Дивна війна”. Поразка Голландії, Бельгії і Франції, Данії та Норвегії, стратегічні ініціативи Вермахту. Воєнні дії в Середземномор'ї та Східній Африці. Реалізація Радянським Союзом статей секретних протоколів. Битва за Англію. Вторгнення на Балкани. Причини перемог фашистських військ. Напад Німеччини на СРСР, поразки червоної армії, Московська та Сталінградська битви. Початок війни на Тихому океані. Військова компанія в Північній Африці.

Друга світова війна у завершальний період

Військові дії на радянсько-німецькому фронті „Новий порядок” в Європі. Рух Опору. Розгром німецьких військ під Курськом. Звільнення Правобережної України. Завершення військових дій на Півночі Африки. Капітуляція Італії. Воєнні дії на Тихому океані і в Атлантиці. Битви під Мідусем, Гуадалканалом та в затоці Лейте. Відкриття Другого фронту. Договори про перемир'я в Східній Європі. Капітуляція на Заході. Атомні бомбардування, розгром і капітуляція Японії. Участь СРСР у війні з Японією. Основні підсумки війни та втрати воюючих сторін.

Дипломатія в період Другої світової війни та повоєнне облаштування

Створення антигітлерівської коаліції. Міжсоюзницькі відносини. „Ленд ліз” та особливості співпраці між союзниками. Тегеранська конференція союзників. Дискусії про відкриття другого фронту. Початок перемовин про післявоєнні кордони в Європі. Кримська конференція. Рішення про вступ СРСР у війну проти Японії та його значення. Суперечки між Сталіним та Черчіллем. Конференція в Потсдамі. Вирішення долі переможених країн, остаточне формування європейських кордонів, перспективи спалаху війни між союзниками та СРСР. Нюрнберзький процес та його особливості. Проблема колабораціонізму. Паризька конференція.

США в післявоєнний період

Зміщення міжнародних позицій США після закінчення Другої світової війни. Внутрішньо-політичне життя, президентство Г.Трумена та Д.Ейзенгауера. Наступ консервативних сил. Маккартизм. Особливості: економічного розвитку. Початок НТР. Неоліберальні реформи та зовнішня політика президента Дж.Кеннеді та Л.Джонсона. Боротьба за расову терплячість та рівноправ'я. Президентство Ніксона та Уотергейтська справа. Економічна криза 1974-1975 рр. і пошуки шляхів виходу з неї. Внутрішня і зовнішня політика президента Р.Рейгана, особливості рейганоміки. Президентство Б.Клінтона та Дж.Буша-молодшого. США в однополярному світі, трансформації постіндустріального суспільства. Українці в США.

Франція в другій половині ХХ – поч. ХХІ ст.

Підсумки Другої світової війни для Франції. Зростання впливу лівої ідеології. Голлізм та його особливості. Основні риси конституційного устрою Четвертої республіки. Франція один із засновників Європейського економічного співтовариства. Криза колоніальної імперії, війна в Алжирі. П'ята республіка її особливості та президентство Шарля де Голля. Внутрішня та зовнішня політика. Модернізація економіки та посилення державного регулювання. Франція 70-х рр. та президентство Ж.Помпіду та В.Жіскара д'Естена. „Епоха Міттернана” в історії Франції. „Лівий експеримент” 1981–1984. Внутрішній курс уряду Ж.Ширака. Франція в 90-ті рр. та на початку ХХІ ст., президентство Ж.Ширака та приход до влади Ніколя Саркозі.

Великобританія в 1945–2007 рр.

Наслідки війни для Великобританії, дискусії лейбористів та консерваторів, прем'єрство К.Етлі. Країна та євроінтеграція. Повернення в політику У.Черчілля. Розпад колоніальної імперії. Прем'єрство А.Ідена, Г.Макмілана. Політика лейбористського уряду Г.Вільсона. М.Тетчер та перебудова консервативної партії в 2 пол. 70-х рр. „Тетчеризм” – британський варіант неоконсервативної ідеології. Придушення шахтарських протестів, закон „Про суспільний порядок”. Фолклендська війна, відносини з СРСР. Прорахунки та успіхи Тетчер. Д.Мейджор та коректування політичного курсу в 90-ті рр. „Новий лейборизм” Е.Блера, спроби соціальної політики, націоналізації, співпраця з США. Ольстерська проблема та її розвиток. Прихід до влади Гордона Брауна.

„Холодна війна” її специфіка та наслідки

Феномен „холодної війни” її причини та винуватці. Створення військово-політичних блоків НАТО, ОВД, СЕАТО, СЕНТО, доктрина „Стримування комунізму” та її значення. Театри військових дій, блокада західного Берліна, Карибська криза, місце Європи в протистоянні. Гонка озброєнь характеристика явища, особливості реалізації оборонних програм, місце військово-промислового комплексу в господарствах євроатлантичного світу. Економічні особливості конфронтації. „План Маршала” особливості та значення для післявоєнної Європи. „Холодна війна” та євроінтеграція. Початок розрядки ОСО-1 та ОСО-2, радянсько-американські зустрічі та переговори. Друга пол. 80-х рр. та згорання міжблокового протистояння. Дискусії про завершеність „холодної війни” та проблема однополярного світу.

Іспанія в 1945–2007 рр.

Еволюція післявоєнного франкізму. Програма лібералізації і „Хартія іспанців” 1945 р. Спроби подолати міжнародну ізоляцію. Розвиток профспілкового руху. „Опус Деї” та її вплив. Контакти Іспанії з США. Закони 1976–1977 рр. та поява однопартійної системи. Причини кризи франкізму. Початок правління короля Хуана Карлоса I 1975 р., конституція 1978 р. Зовнішньополітичні орієнтації післяфранкіської Іспанії. Вибори 1982 р. та прихід до влади соціалістів. Програма модернізації промисловості 1984–86 рр. Соціально-економічна політика уряду Ф.Гонсалеса. Національні рухи в сучасній Іспанії. Динаміка виборів до парламенту в 90-ті рр. XX ст. Особливості внутрішньої політики Народної партії та уряду Х.Аснара. Розвиток країни в XXI ст., уряд Х.Л.Сапатеро. Іспанія та євроінтеграція і НАТО. Українці в Іспанії.

Розвиток Німеччини в 1945–2007 рр.

Проблеми післявоєнного устрою та окупаційного режиму союзників. Берлінська криза 1948 р. утворення двох німецьких держав. Внутрішньо та зовнішньополітичні причини розколу. Конституційний устрій ФРН, правління Аденауера. Німецьке „економічне диво” – причини, динаміка та результати, реформи Ерхарда. Концепція „глобального регулювання”. Соціальна політика „держави загального добробуту”. Уряд Г.Шміта. Вступ ФРН до НАТО та проблеми євроінтеграції. „Нова східна політика” В.Брандта. Особливості господарського розвитку. Розвиток західнонімецької християнської демократії, Г.Коль. Антивоєнні рухи. Об’єднання ФРН та НДР та її світове значення. Німеччина в 90-ті – поч. XXI ст. Вибори 1998 р. та поразка ХДС/ХСС. ФРН та Маастрихтський договір. Г.Шрöder та А.Меркель.

Інституалізація НДР. Особливості соціалістичного устрою східної Німеччини. Нормалізація відносин з СРСР та перехід до будівництва соціалізму. Утворення ССПН В.Ульбріхт. В.Пік. Динаміка соціально-економічного розвитку НДР в 60–70 рр. Берлінська криза 1961. Е.Хонекер, система спецслужб в НДР та її роль в керівництві країною. Криза східнонімецького соціалізму у 80-ті рр. Проблеми в розвитку господарства. Політична криза 1989 р. Договори 1990 р.

Канада в 1945–2007 рр.

Зміцнення політичних та господарських позицій Канади після Другої світової війни. Введення канадського громадянства 1947 р. та приєднання Ньюфаундленда. Зовнішня політика Канади та відношення до „холодної війни”. Політика уряду Д.Діфенбейкера (1957–1963). Уряд П.Трюдо (1968–1979). Вибори 1979 р. та поразка ліберальної партії. Повернення до влади П.Трюдо. Конституційна реформа 1981 р. Погіршення економічних показників у кінці 80-х рр. Еволюція політико-партійного спектру та прихід до влади прогресивного консерватора Б.Малруні. Квебекська проблема та її особливості. Початок 90-х рр. та зміцнення господарського потенціалу країни. Зростання інтеграційних процесів, поява НАФТА. Криза Канадського федералізму на межі 80-х – 90-х рр. XX ст. Канада в 90-ті рр. XX ст. Українці в Канаді, Р.Гнатишин.

Угорщина в 1945–2007 рр.

Радянський окупаційний режим та проголошення Угорщини республікою. Поляризації політичного спектру. Дискусії про аграрну реформу і програми націоналізації. Вибори 1947 р. та Конституція 1949 р. Особливості соціалістичного будівництва в Угорщині М.Ракоші. Процес Л.Райка. Наростання

соціально-політичної кризи 1953 р. Програма реформ І.Надя. Політична криза 1956 р.: причини, характер, основні події та значення. Радянська інтервенція та її роль. Політика консолідації уряду Я.Кадара (1956–1957). Характер та динаміка економічних перетворень в 60–70 рр. XX ст. Особливості мадярського „застою”. Еволюційний шлях зміни конституційного ладу в Угорщині. Події 1988 р. та кінець „ери Кадара”. Розкол в партії та вибори 1990 р. Угорщина в 90-ті рр. XX ст. Впровадження ринкових механізмів до господарства, євроінтеграція та вступ до НАТО. Угорщина на початку XXI ст.

Розвиток Італії та Австрії у 1945–2007 рр.

Політичні перетворення в післявоєнній Італії, референдум 1946 р. Уряд національної єдності. Прийняття Конституції 1947 р. Внутрішня політика уряду де Гаспері (1945–1953) господарські негаразди та їх подолання. Проблема Півдня. Ескалація політичного насильства та нестабільності в період економічної кризи 70-х рр. XX ст., вбивство А.Моро. Італія та євроінтеграція. Наростання конституційної кризи в Італії у 80-ті рр. XX ст. Боротьба з корупцією та організованою злочинністю в 90-ті рр. Рух „Вперед Італія” та Сильвіо Берлусконі. Італія на початку XXI ст.

Відновлення державної незалежності Австрії після Другої світової війни. Діяльність християнсько-соціалістичного руху та його політична роль. Політика президента К.Раннера. Створення системи „соціального партнерства” на підприємствах, збільшення державного регулювання економіки та соціальних програм. Проблеми Південного Тиролю. Діяльність соціалістичного уряду Б.Крайські та його внутрішня і зовнішня політика в 70-ті рр. XX ст. Особливості австрійського господарства на початку 90-х рр. XX ст. Вступ Австрії до ЄС в 1995 р. та його наслідки.

Розвиток Албанії та Румунії в 2 пол. XX – поч. XXI ст.

Комуністична та демократична альтернативи. Відродження аграризму, національні рухи, причини та характер тимчасової консолідації антифашистських сил. Діяльність національно-визвольного фронту Албанії. Соціально-економічні та політичні реформи Тимчасового демократичного уряду. Проголошення Албанської народної республіки та конституція 1946 р. зростання югославського впливу. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку 50–60 рр. XX ст. Відмова албанського керівництва від радянських моделей господарського розвитку. Е.Годжа і концепція „особливого албанського шляху”. Розвиток Албанії в умовах автаркії. Економічна та політична практика „єверизму”. Повалення комуністичної влади та проведення ринкових перетворень 90-х в країні.

Конституція 1947 р., утворення Національно-демократичного фронту в Румунії. Коаліційний уряд П.Гроза. Ліквідація монархії. Проголошення Румунської народної республіки та утворення Румунської робітничої партії. Конституція 1948 р. Особливості соціально-економічного та політичного розвитку 50–60 рр. XX ст. Політичні репресії початку 50-х рр. XX ст., Г.Георгіу-Деж та „національна революція зверху”. Поступовий вихід Румунії з-під впливу Москви. Політична боротьба середини 60-х рр. XX ст. та встановлення авторитарної диктатури Н.Чаушеску. Особливості процесу модернізації. „Секурітате”. Особливе місце Румунії в соціалістичному таборі. Румунія на шляху євроінтеграції та розвитку ринкового господарства.

Євроінтеграція та утворення Європейського Союзу

Передумови та причини інтеграції. Вплив наслідків Першої та Другої світових війн для процесу. Поява Європейської спільноти з вугілля і сталі 1951 р. Паризький договір. Проблеми порозуміння між європейськими країнами. Відносини між Західною Німеччиною та Францією. Позиція країн Бенілюксу. Римський договір 1957. Великобританія та євроінтеграційні процеси. Поява митного союзу Європейської економічної спільноти 1958 р. Еволюція Спільного Ринку та його економічне та політичне значення. Підписання Маастрихтського Трактату, 1992 р. розбудова інтеграційних інституцій. Динаміка формування ЄС – 1995, 2004, 2007. Введення Єврів 2002 та значення спільної валюти. Особливості політичних та економічних структур ЄС, Р.Проді, Ганс-Герт Петтерінг, Ж.М.Баррозо. Формулювання зовнішньополітичної позиції країн ЄС. Проблеми та перспективи сучасного Європейського Союзу. Україна та ЄС.

Північно-Атлантичний альянс (НАТО) та його розвиток

Утворення НАТО 1949 р. передумови, причини, учасники та значення. Місце США у розбудові організації. Функціонування НАТО в умовах „холодної війни”. Структура НАТО. Головні органи. Регіональне командування. Особливості розвитку збройних сил країн учасниць організації. Країни члени НАТО. Особливості розгортання НАТО на схід 1952, 1955, 1982, 1999, 2004. Роль Північно-Атлантичного альянсу в однополярному світі. Специфіка взаємин організації з Російською федерацією. НАТО та євроінтеграція. Організація в структурі міжнародних відносин в новітній історії. НАТО та військові конфлікти XXI ст.: Югославія, Албанія, Ірак, Афганістан, Косово. Координування праці ООН та НАТО. Перспективи подальшого розширення та загального існування. Відносини Україна – НАТО.

**КОНТРОЛЬ УСПІШНОСТІ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ТА ЯКОСТІ
НАВЧАННЯ**

ТАБЛИЦЯ 1. ОЦІНКА ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ В МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВІЙ СИСТЕМІ З ДИСЦИПЛІНИ „НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ І ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ” СТАЦІОНАРНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ з/п	Вид навчальної роботи	Оціночні бали	Можлива сума за семестр
Семестр 7			
1	Відвідування лекцій.	1	9
2	Доповідь на семінарському занятті. Активна участь в обговоренні. Суттєве доповнення.	5 2-3 2-3	в середньому 20
3	Виконання контрольної роботи та завдання тестування.	5	10
4	Вчасність та якість виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)	11	11
	Всього		50
Семестр 8			
5	Відвідування лекцій.	0.2	5
6	Доповідь на семінарському занятті. Активна участь в обговоренні. Суттєве доповнення.	3 1 1	в середньому 25
7	Виконання контрольної роботи та завдання тестування.	5	10
8	Вчасність та якість виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)	5	5
9	Екзамен	2-10	5
	Всього		50
	Разом		100

ТАБЛИЦЯ 2. ОЦІНКА ВИДІВ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ В МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВІЙ СИСТЕМІ З ДИСЦИПЛІНИ „НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ І ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ” ЗАОЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ з/п	Вид навчальної роботи	Оціночні бали	Можлива сума за семестр
Семестр 1			
1	Відвідування лекцій.	2	10
2	Доповідь на семінарському занятті. Активна участь в обговоренні. Суттєве доповнення.	7 2-3 2-3	в середньому 20
3	Виконання контрольної роботи та завдання тестування.	20	20
	Всього		50
Семестр 2			
4	Відвідування лекцій.	2	18
5	Доповідь на семінарському занятті. Активна участь в обговоренні. Суттєве доповнення.	3 1 1	в середньому 12
6	Виконання контрольної роботи та завдання тестування.	10	20
7	Вчасність та якість виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)	50	50
8	Екзамен	2-10	5
	Всього		100
	Разом		150

**ТАБЛИЦЯ 3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ У РЕЙТИНГОВІЙ СИСТЕМІ
ОЦІНЮВАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ „НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН
ЄВРОПИ І ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ” ЗАОЧНОГО
ВІДДІЛЕННЯ**

Рейтингова шкала дисципліни	Національна шкала	Оцінка підсумкового контролю
121-150	відмінно	5
100-120	добре	4 без складання іспиту
81-99	добре	4 без складання іспиту
70-80	задовільно	3 без складання іспиту
50-69	задовільно	3 без складання іспиту
31-49	незадовільно згодністю повторного складання	2,3 при складанні іспиту
0-30	незадовільно з повторним курсом	2 повторний курс, відрахування

Положення про модульно-рейтингову систему оцінювання знань і вмінь студентів з курсу „НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ І ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ”

Дане положення складене у відповідності до «Положення про рейтингову систему оцінювання знань студентів РДГУ (затверджено рішенням Вченої ради РДГУ, протокол №8 від 26.03.2004 р.).

Весь курс дисципліни включає лекційний матеріал та спеціально розроблені завдання, що змістовно відповідають основним завданням предмету. В ході навчального процесу здійснюється поточний та підсумковий модульний контроль.

Окрім якості та вчасності виконання навчальної роботи, об'єктами контролю за рейтинговою оцінкою дій студентів з дисципліни виступають:

- систематичність відвідування лекцій, семінарських занять, індивідуальних занять;
- активність, ініціативність студента під час підготовки та проведення семінарських занять, виконання додаткової навчальної роботи, наукової роботи тощо.

Кожен з видів роботи, включеної до навчального модуля оцінюється відповідною кількістю балів (див. оцінку видів навчальної роботи). Виходячи з виконання обов'язкової навчальної роботи, у відповідності до прийнятої шкали оцінювання в РДГУ, визначається конкретна оцінка знань і вмінь студента в національній та ECTS шкалах (див. критерії оцінки знань і вмінь студентів).

Змістовний модуль включає такі види контролю як оцінювання відвідування лекційних і семінарських занять, якості підготовки до семінарів, виконання рефератів, модульна контрольна робота.

Згідно визначеної шкали оцінювання обов'язкової навчальної діяльності студентів, вона може бути оцінена у сьомому семестрі в 29 балів; Оціночні бали за реферат, контрольну роботу, індивідуальне навчально-дослідне завдання та тестові завдання виставляються у відповідності до рівня їх виконання. Загалом за обов'язкову навчальну діяльність студент може набрати 50 балів; у восьмому семестрі, вона може бути оцінена в 30 балів. Оціночні бали за реферат, контрольну роботу, індивідуальне навчально-дослідне завдання та тестові завдання виставляються у відповідності до рівня їх виконання. Загалом за обов'язкову навчальну діяльність студент може набрати 50 балів. Таким чином, з урахуванням підсумкового екзамену студент набирає разом 100 балів.

Дисципліна зараховується у разі, якщо студент набирає 50 балів і вище. У цьому випадку, якщо студента задовольняє підсумкова оцінка за національною шкалою та шкалою ECTS, він може бути звільнений від

підсумкового заліку. У випадку, якщо оцінка не влаштовує студента, він здає залік у встановленому кафедрою порядку. Студенти, які у підсумку набрали 31 – 49 балів здають залік у обов'язковому порядку за умови повного виконання всіх видів основної навчальної роботи. В разі успішного складання вони отримують оцінку не вище «задовільно». За умови рейтингової оцінки нижчої 31 бала, студент не допускається до заліку і повинен пройти курс дисципліни повторно (в порядку встановленому в РДГУ). Студенти, які не виконали всіх видів обов'язкової навчальної роботи також до екзамену не допускаються.

Результати обліку всіх видів навчальної роботи в рейтинговій системі за кожний модуль викладач заносить у спеціальні робочі таблиці. Наприкінці семестру результати з робочих таблиць переносяться до зведеної таблиці загального обліку рейтингової оцінки знань і вмінь студентів з даної дисципліни.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ

Політичне врегулювання після Першої світової війни

1. Комп'єнське перемир'я та припинення бойових дій.
2. Паризька мирна конференція, Версальський мирний договір.
3. Мирні договори із союзниками Німеччини.
4. Вашингтонська конференція та остаточне формування Версальсько-Вашингтонської системи.
5. Суперечності Версальсько-Вашингтонської системи.

Розвиток США в міжвоєнний період

1. США після Першої світової війни, посилення економічної та політичної позиції.
2. Політика Герберта Гувера та його кабінету.
3. „Велика депресія” у США.
4. „Новий курс” Рузвельта та його особливості.
5. Соціальні рухи 30-х рр. в США.

Розвиток Великобританії (1918–1939)

1. Післявоєнна політика уряду Д.Ллойд-Джорджа та його наступників.
2. Соціально-економічне становище.
3. Зовнішня політика Великобританії.
4. Великобританія в 30-х рр. XX ст.

Особливості розвитку Франції міжвоєнного часу

1. Економічне та політичне становище після Першої світової війни.
2. Стабілізація економіки. Уряд „лівого блоку”.
3. Франція під час світової економічної кризи.
4. Уряд Народного фронту.
5. Зовнішня політика Франції в 1930-ті рр.

Особливості розвитку Іспанії (1918–1939 рр.)

1. Іспанія після Першої світової війни.
2. Диктатура Прімо-де-Рівери (1923–1930).

3. Демократична революція 1931–1939 рр.
4. Громадянська війна та прихід до влади Франко.

Італія (1918–1939 рр.)

1. Розстановка політичних сил в Італії після Першої світової війни.
2. Прихід фашистів до влади.
3. Становлення фашистського ладу в Італії.
4. Зовнішня політика Італії.

Розвиток Німеччини (1918–1939 рр.)

1. Поразка Німеччини у Першій світовій війні.
2. Загострення політичної та економічної кризи та Листопадова революція.
3. Розвиток Ваймарської республіки.
4. Встановлення фашистської диктатури.
5. Початок Німецької агресії в Європі.

Міжнародні відносини і загострення ситуації в 30-х рр. XX ст.

1. Європейська дипломатія першої половини 20-х рр. XX ст.
2. Міжнародні відносини в умовах загострення зовнішньополітичної ситуації кін. 20-х – поч. 30 рр. XX ст.
3. Спроби вироблення системи колективної безпеки.
4. Дипломатія напередодні розв'язання Другої світової війни.

Міжнародні суспільно-політичні рухи (1918–1939 рр.)

1. Піднесення робітничого руху після Першої світової війни.
2. Фашизм та його причини, зміст та національні особливості.
3. Міжнародний соціалістичний та комуністичний рухи.
4. Демократичні та національно-визвольні рухи.
5. Розвиток лібералізму та консерватизму.

Розв'язання та початковий період Другої світової війни

1. Причини, дискусії та періодизація війни.
2. Розгром Польщі та перемога Німеччини на західному фронті.
3. Напад на СРСР початок бойових дій на сході Європи та Африці.
4. Особливості війни на Тихому океані.

Завершальний період Другої світової війни

1. Перелом у бойових діях на східному фронті.
2. Поразки фашистів на західному фронті та капітуляція Німеччини.
3. Поразка Японії на Тихому океані.
4. Підсумки Другої світової війни.

Дипломатія в період Другої світової війни та післявоєнне врегулювання

1. Формування антигітлерівської коаліції та її особливості.
2. Проведення Тегеранської конференції.
3. Кримська конференція та її значення.
4. Потсдамська та Паризька конференції.
5. Нюрнберзький процес і створення ООН.

США в 2 пол. XX ст. – поч. XXI ст.

1. Зміцнення міжнародних позицій США по закінченні війни та внутрішнє життя країни.
2. Ліберальні реформи Дж. Кеннеді та Ліндона Джонсона 60–70 рр. XX ст.
3. Особливості внутрішньої політики президентів Ніксона та Форда.
4. Рейганоміка та США у 80-ті рр. XX ст.
5. Епоха Білла Клінтона.
6. Неоконсерватизм Дж. Буша-молодшого.

Франція в другій половині XX – поч. XXI ст.

1. Тимчасовий режим та Четверта республіка.
2. Особливості організації та політики П'ятої республіки.
3. Франція у 70-ті рр.
4. Розвиток країни впродовж 80–90-х рр. XX ст.
5. Франція на поч. XXI ст.

Розвиток Великобританії (1945–2007 рр.)

1. Післявоєнне становище.
2. Прихід до влади лейбористів.
3. Політичні перетворення 50–60 рр. XX ст.
4. Маргарет Тетчер і успіхи консерваторів.
5. Великобританія на поч. XXI ст.
6. Великобританія на міжнародній арені 2 пол. XX ст.

„Холодна війна”: причини та наслідки

1. Явище холодної війни: зміст і причини.
2. Створення військово-політичних блоків.
3. Театри військових дій.
4. Гонка озброєнь.
5. Економічні особливості протистояння.
6. Початок розрядки і згорання „холодної війни”.

Розвиток Іспанії (1945–2007)

1. Франкістський режим у період ізоляції та автаркії.
2. Ліберальні перетворення в суспільстві 60–поч. 70-х рр. XX ст.
3. Перехід до парламентаризму 70–поч. 80-х рр. XX ст.
4. Іспанія в 90-ті рр. XX ст.
5. Особливості розвитку поч. XXI ст.

Розвиток Німеччини (1945–1990 рр.)

НДР

1. Створення НДР.
2. Економічні негаразди та боротьба 50-х рр. XX ст.
3. НДР в 60–70-х XX ст.
4. Криза та крах Східної Німеччини.

Розвиток Німеччини (1945–2007 рр.)

ФРН

1. Утворення ФРН.
2. „Ера Аденауера” 1949–1963.
3. Соціал-демократи при владі.
4. Повернення до влади християнських демократів.
5. Перетворення в Німеччині кін XX – поч. XXI ст.

Розвиток Канади в 2 пол. XX – поч. XXI ст.

1. Економічна та зовнішня політика в післявоєнний час.
2. Канада в 50–60 рр. XX ст., Квебекська проблема.
3. Діяльність П’єра Трюдо.
4. Канада 80-х рр. XX ст., реформи Б.Малруні.
5. Розвиток держави кін. XX – поч. XXI ст.
6. Канадсько-українські стосунки.

Політичні особливості Угорщини

1. Становлення однопартійної тоталітарної системи.
2. Спроби реформ та революція 1956 р.
3. Угорщина в „період Кадара”.
4. Демократичні та ринкові перетворення в країні початку 90-х рр. XX ст.
5. Розвиток на порозі XXI ст.

Специфіка розвитку Австрії та Італії в 2 пол. XX ст.

1. Післявоєнне відновлення Австрії.
2. Політичний розвиток 70-80 рр. XX ст.
3. Австрія на порозі XXI ст.
4. Особливості політичного та господарського розвитку Італії в повоєнний час.
5. Загострення політичних процесів в 70-ті рр. XX ст.
6. Італія в 80-90-ті рр. XX ст.

Специфіка розвитку Албанії та Румунії в 2 пол. XX ст.

1. Утвердження комуністичного режиму в Албанії.
2. Суспільно-політична криза та ліквідація тоталітаризму в країні.
3. Спроби демократизації 90-х рр. XX ст.
4. Ліквідація румунської монархії та комуністичні перетворення.
5. Зовнішня та внутрішня політика Н. Чаушеску.
6. Крах тоталітаризму та демократизація Румунії в кін. XX – поч. XXI ст.

Європейська інтеграція у другій пол. XX – XXI ст.

1. Етапи євроінтеграції.
2. Європейський Союз сьогодні.
3. Договірні основи ЄС.
4. Проблеми внутрішньої та зовнішньої політики.
5. Україна та ЄС.

Північно-Атлантичний Альянс (НАТО) та його розвиток

1. Утворення НАТО передумови та причини.
2. Договірні основи організації.
3. Структурні механізми та прийняття рішень.
4. Галузі співпраці країн учасниць.
5. Проблеми розширення НАТО кін. XX – поч. XXI ст.
6. Відносини Україна–НАТО.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Політичне врегулювання світу після Першої світової війни

1. Паризька мирна конференція та Версальський договір.
2. Мирні договори із союзниками Німеччини.
3. Вашингтонська конференція та її рішення.
4. Генуезька мирна конференція та міжнародні відносини.
5. Спроби встановлення колективної безпеки в Європі в середині 20-х рр. XX ст.

Проблемні питання:

1. Простежте основні кроки здійснені провідними країнами заходу для ліквідації загрози війни.
2. Охарактеризуйте повернення СРСР та Німеччини до міжнародних відносин та виявіть альтернати розвитку.

Література:

1. Великобритания, Франция и США в международных отношениях новейшего времени. – М., 1985.
2. Дюррозель Ж.Б. История дипломатии від 1919 року до наших днів. – К., 1995.
3. Европа в международных отношениях: 1917–1939. – М., 1979.
4. Клейманова Н.Е., Сидоров А.Ю. Версальско-Вашингтонская система международных отношений: проблемы становления и развития. – Вип. 1. – М., 1995.
5. Ллойд Джордж Д. Правда о мирных договорах: В 2-х т. – М., 1957.
6. Марущак М.Й. История дипломатии XX столетия. – Львів, 2003.

Німеччина після в міжвоєнний період

1. Поразка Німеччини в Першій світовій війні.
2. Листопадова революція та її особливості.
3. Ваймарська республіка та її риси.
4. Німецький фашизм і прихід до влади Гітлера.
5. Німецька зовнішня політика.

Проблемні питання:

1. Виявіть спільні та відмінні соц.-екон., політичні, правові та ідеологічні аспекти розвитку СРСР та Третього Райху.
2. Простежте соціально-психологічні передумови зростання популярності авторитаризму.

Література:

1. Биск И.Я. История повседневной жизни населения Веймарской республики. – Иваново, 1990.
2. Драбкин Я.С. Становление Веймарской республики. – М., 1962.
3. Залесский К. Кто был кто в Третьем Рейхе. Биографический энциклопедический словарь. – М., 2002.
4. Риббентроп фон Иоахим. Мемуары нацистского дипломата. – Смоленск, 1998.
5. Стюард Д. Наполеон и Гитлер. – М., 1998.
6. Энциклопедия Третьего Рейха. / Сост. В.Телицин. – М., 2005.

США у міжвоєнний період

1. Наслідки світової війни для США.
2. Особливості розвитку США у 20-ті рр. XX ст.
3. „Велика депресія” – характеристика явища.
4. Новий курс Рузвельта його зміст та значення.
5. Зовнішня політика США у 30-ті рр.

Проблемні питання:

1. Охарактеризуйте післявоєнні дискусії про зовнішньополітичний курс США та визначте їх значення?
2. Визначте місце реформ Ф.Рузвельта в модернізації індустріального суспільства?

Література:

1. Американские президенты. 41 исторический портрет от Джорджа Вашингтона до Билла Клинтона. – Ростов на Дону. – М., 1997.
2. Иванян Э.А. Белый дом: президенты и политика. – М., 1976.
3. История США. В четырех томах. Т.3. 1918–1945. – М., 1986.
4. Современные Соединенные Штаты Америки. Энциклопедический справочник. – М., 1988.
5. Согрин В. Политическая история США. ХУІІІ–ХХ вв. – М., 2001.
6. Шлезингер А.М. Циклы американской истории. – М., 1992.

Італія (1918–1939 рр.)

1. Наслідки Першої світової війни для Італії.
2. Політична боротьба і тріумф фашистів.
3. Фашистські перетворення в країні: авторитаризм, чи тоталітаризм.
4. Особливості економіки Італії 20–30 рр. XX ст.
5. Зовнішньополітичний курс міжвоєнної Італії та його риси.

Проблемні питання:

1. Окресліть передумови появи широкої анти ліберальної коаліції в кін. 30-х рр. XX ст. та місце в ній Італії.
2. Корпоративна економічна модель та її досягнення: за і проти?

Література:

1. Лопухов Б.Р. Эволюция буржуазной власти в Италии. Первая половина XX века. – М., 1986.
2. Муссолини Б. Автобиография. – Х., 2007.
3. Устляров Н.В. Итальянский фашизм. – М., 1999.
4. Холодковский К.Г. Итальянский фашизм: немного исторического опыта. – М., 1995.

Друга світова війна

1. Початок Другої світової війни, бої на заході.
2. Напад Німеччини на СРСР.
3. Корінний перелом на фронтах 1942–43 рр.
4. Завершальний етап війни.
5. Дипломатія часів світової війни.

Проблемні питання:

1. Дайте відповідь хто ж є головним винуватцем війни?
2. Дайте критичну оцінку німецької готовності до війни в порівнянні з її сусідами?
3. Чи були альтернативи поразки Вермахту на східному фронті?
4. Подумайте хто ж може претендувати на найталановитішого політика та полководця Другої світової війни?

Література:

1. Вторая мировая война: Актуальные пробоемы. – М., 1995.
2. Лиддел Г.Б. Вторая мировая война: Очерк. – М., 1976.
3. Союзники в войне. 1941–1945. – М., 1995.
4. Тегеран. Ялта. Потсдам. Сборник документов. – М., 1970.
5. Трубайчук А. Друга світова війна: Коротка історія. – К., 1995.
6. Фуллер Дж.Ф.С. Вторая мировая война, 1939–1945 гг. Стратегический и тактический обзор. – М., 1956.
7. Черчилль Уинстон Вторая мировая война: В 3-х кн. – М., 1991. – Т. 1–2.
8. Штейдле Л. От Волги до Веймара. Мемуари неметкого полковника, ком. полка 6 армии Паулюса. – М., 1873.

Особливості розвитку Німеччини в 2 пол. XX ст.

1. Розкол Німеччини після 2 світової війни.
2. Розвиток ФРН в 50-60 рр.
3. Розвиток НДР в 60-70 рр.
4. Крах НДР та об'єднання Німеччини
5. Об'єднана Німеччина в 90-ті рр. XX ст.

Проблемні питання:

1. Дайте оцінку історичній вазі об'єднання Німеччини, чи були альтернативи цього процесу?
2. Чи була НДР самостійною повноцінною державою, відповідь обґрунтуйте.

Література:

1. Германская история в новое и новейшее время. – М., 1970. – Т. 2.
2. Кук К., Стивенсон Д. Европа в XX столетии. – М., 2005.
3. Миллер С., Поттхоф Х. Краткая история СДПГ. 1848–1990. – К., 2000.
4. Об'єдинення Германия: десять лет. – М., 2001.
5. Погорлецкий А.И. Экономика и экономическая политика Германии в XX веке. – СПб, 2001.
6. Ференбех О. Крах и возрождение Германии. Взгляд на европейскую историю. – М., 2001.
7. Филитов А.М. Германский вопрос: от раскола к объединению. – М., 1993.
8. Черняев А.С. М.С.Горбачев и германский вопрос // Новая и новейшая история. – 2000. – № 2.

Розвиток Іспанії після 2 світової війни

1. Післявоєнна ізоляція в країні.
2. Іспанія в період еволюції франкізму (60-75 рр. XX ст.).
3. Поступова демократизація суспільства (70-80-ті рр. XX ст.).
4. Правління соціалістів в Іспанії.
5. Розвиток Іспанії з правочентристським урядом.

Проблемні питання:

1. Визначте сутність повоєнного франкізму: фашистська ідеологія чи еволюціонуюча форма авторитаризму?
2. Охарактеризуйте повернення лівих до політичної верхівки Іспанії, визначте причини та наслідки.

Література:

1. Аникеев Н.Е. Испания в конце XX начале XXI века // Новая и новейшая история. – 2006. – № 2.
2. Іваницька О. Франко каудильйо Іспанії. – Вінниця, 2002.
3. Кулешова В.В. Фелипе Гонсалес // Вопросы истории. – 1991. – № 3.
4. Пожарская С. Генералиссимус Франко и его время // Новая и новейшая история. – 1990. – № 6.
5. Председатель правительства Испании Хосе Мария Аснар // Международная жизнь. – 1997. – № 2.
6. Современная Испания. – М., 1983.

Канада в 2 пол. XX ст.

1. Закінчення 2 світової війни і політичні зміни в країні (від колонії до незалежності).
2. Особливості розвитку в 70-ті рр. XX ст.
3. Браян Малруні та Канада у 80-ті рр.
4. Канада і українці.
5. Квебекська проблема та її особливості.
6. Розвиток Канада в кінці XX – поч. XXI ст.

Проблемні питання:

1. Визначте причини успішної розбудови Канади та подолання колоніального минулого.
2. Охарактеризуйте зміст близького партнерства Канади та США визначте плюси та мінуси його для останньої.

Література:

1. Ажаева В.С. Канада: тенденции социально-политического развития. – М., 2001.
2. Еременко Е. Современная этнополитическая ситуация в Канаде // Международная экономика. Международные отношения. – 2001. – № 4.
3. Канада на пороге 80-х годов. – М., 1979.
4. Лорті Серж Моріс Дюплесі і провінція Квебек. –К., 2004.
5. Тишков В.А., Кошелев Л.В. История Канады. – М., 1982.

Розвиток Італії в 2 половині XX ст.

1. Післявоєнна реконструкція країни.
2. Керівництво правоцентриської влади.
3. Господарчі перетворення в Італії (50-60 рр. XX ст.).

4. Італія у 80-тих роках.
5. Розвиток країни в 90-ті.

Проблемні питання:

1. Дайте оцінку проблемі політичного тероризму в західному суспільстві 60–70 рр. ХХ ст. на прикладі Італії.
2. Визначте причини міцних позицій організованої злочинності в італійському політикумі та боротьбу з нею.

Література:

1. Виноградов А. Великие державы и мирное урегулирование с Италией в 1945–1947 годах // Вопросы истории. – 1987. – № 7.
2. Кин Ц.И. Три трагедии (Альдо Моро, Энрико Берлингуэр, Бригате Россе) // Вопросы философии. – 1990. – № 3.
3. Кодолова Н.П. Новейшая история Италии. – М., 1970.
4. Примуш М. Через тюрми до влади. Італійська партійно-політична система в період між Першою та Другою республіками // Політика і час. – 2001. – № 5.
5. Селігей П. Президент по-італійськи // Президент. – 2000. – Січень, лютий, березень.
6. Спессо Р. Итальянская экономика с послевоенных лет до наших дней. – М., 1987.

Міжнародні відносини в 2 пол. ХХ ст.

1. „Холодна війна”: періодизація та причини.
2. Євроінтеграція та її особливості.
3. Розвиток структур НАТО та його наслідки.
4. Радянсько-американські відносини та їх еволюція.
5. Міжнародні відносини на початку ХХІ ст.

Проблемні питання:

1. Визначте специфічну функцію ООН в умовах трансформації системи міжнародних відносин.
2. Проаналізуйте події останнього періоду „холодної війни” (1 пол. 80-х рр. ХХ ст.) та їх специфіку?
3. Визначте роль регіональних інтеграційних процесів в розвитку сучасної системи міжнародних відносин.

Література:

1. Голуб Н.В., Клімкін П.А. Україна та міжнародні організації. – К., 2003.
2. Дюрозель Ж.Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. – К., 1995.

3. Каменський А. Від псевдо ізоляції до „заплутаних альянсів”. Зовнішня політика США: генеза та основні напрямки // Політика і час. – 1994. – №9.
4. Крылов С.Б. История создания ООН. – М, 1960.
5. Марущак М.Й. Історія дипломатії ХХ століття. – Львів, 2003.
6. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945–1970-ті роки). – К., 1999.
7. Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980–2000 роки). – К., 2001.
8. Тоді Філіп Нарис історії Європейського союзу. – К., 2001.
9. Шпелев М.А. Теорія міжнародних відносин. –К., 2004.

Сполучені Штати Америки (1945 – поч. ХХІ ст.)

1. Зміцнення міжнародного становища США після 2 світової війни(Г.Трумен та „доктрина стримування комунізму”).
2. Д.Ейзенгауер і його зовнішня та внутрішня політика.
3. Президентство Джеймса Картера. Зовнішня та внутрішня політика 60–70 рр. ХХ ст.
4. Рейганоміка та особливості США 80- х рр. ХХ ст.
5. Діяльність Білла Клінтона і його зовнішньо політичні кроки.

Проблемні питання:

1. Визначте особливості феномену „зникнення пролетаріату” в постіндустріальному суспільстві.
2. Охарактеризуйте механізми пристосування США до однополярного світу та визначте їх ефективність.

Література:

1. Американские президенты. 41 исторический портрет от Джорджа Вашингтона до Билла Клинтона. – Ростов на Дону. – М., 1997.
2. Иवानя Э.А. Рональд Рейган. Хроника жизни и времени. – М., 1991.
3. История США. В четырех томах. Т. 4. 1945–1980. – М., 1987.
4. Согрин В. Политическая история США. ХУІІІ–ХХ вв. – М., 2001.
5. США на рубеже веков. – М., 2000.

Особливості розвитку Великобританії (1945–2007 рр.)

1. Повоєнне становище та реформи (1945–50 рр.).
2. Політичні перетворення (50–60 рр.).
3. Прихід до влади Маргарет Тетчер і її епоха.
4. Зовнішня політика Великобританії в 2 пол. ХХ ст.
5. Лейборизм Тоні Блера та його наступника.

Проблемні питання:

1. Розкрийте на прикладі Великобританії еволюцію економічної думки в другій половині ХХ ст. та проведіть паралелі.
2. Окресліть позитиви та недоліки неоконсерватизму.

Література:

1. Перегудов С.П. От ставка Маргарет Тэтчер // Вопросы истории. – 1991. – № 11.
2. Перегудов С.П. Тэтчер и тэтчеризм. – М., 1996.
3. Перегудов С.П. Тони Блер. – М., 1999.
4. Рыжков В.А. Британский лейборизм сегодня: теория и практика. Политика послевоенных лейбористских правительств Великобритании. – М., 1984.
5. Трубайчук А.Ф., Черевко О.В. Особливості соціально-економічної політики британських консерваторів у 1979–1990 рр. // Український історичний журнал. – 1990. № 2, 3.

Франція в 2 пол. ХХ ст.

1. Внутрішня та зовнішня політика четвертої республіки.
2. Президентство Шарля де Голля.
3. Франція в період 70-х рр.
4. 80-ті рр. у Франції, президентство Ф.Міттерана.
5. Франція за період президентства Жака Ширака.

Проблемні питання:

1. Простежте нові тенденції конституційного будівництва в повоєнний час.
2. Визначте причини активізації лівих партій і суспільних рухів в сер. 90-х рр. ХХ ст.

Література:

1. Васютинский В.Н. Франсуа Миттеран // Вопросы истории. – 1993. – № 1.
2. Дубинню.В. О Шарле де Голле // Новая и новейшая история. – 2001. – №1.
3. Коломийцев В.Ф. Франсуа Миттеран: политик и человек // Новая и новейшая история. – 1999. – № 1.
4. Смирнов В.П. Франция в ХХ веке. – М., 2001.
5. Трубайчук А., Шевченко В. Шарль де Голль. – К., 1997.
6. Шимов В.С, Внешняя политика и партии во Франции (1969–1981). – М., 1994.

ТЕМИ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Австрія в міжвоєнний період.
2. Берлінська криза 1958–1963 рр.
3. Тенденції розвитку країн Бенілюксу в ХХ ст.
4. Розвиток Мальти в 2 пол. ХХ ст.
5. Північноамериканська інтеграція 2 пол. ХХ ст.
6. Політична модель „народної демократії”.
7. Причини та характер „Італійського економічного дива”.
8. Боротьба Ірландії за політичну незалежність в першій половині ХХ ст.
9. Зовнішньополітична активність ФРН.
10. Особливості Руху Опору в період Другої світової війни.
11. Феномен тероризму в сучасному світі.
12. Угорщина та Румунія в міжвоєнний період.
13. Діяльність організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)
14. Бретон-Вудська валютна система.
15. Розвиток Португалії в ХХ ст. та його риси.
16. Політична діяльність Римо-католицької церкви на сучасному етапі.
17. Розвиток Гельсінгського процесу.
18. Розвиток науки та техніки в другій половині ХХ ст.
19. Суспільно-політичні рухи 2 пол. ХХ ст.
20. Глобальні проблеми сучасності.

Література для самостійної роботи

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. – М., 1993.
2. ХХ век: Многообразие, противоречивость, целостность. – М., 1996.
3. ХХ век: основные проблемы и тенденции международных отношений. – М., 1992.
4. Демократия Западной Европы ХХ века. – М. 1996.
5. Друзик Я.С. Мировая экономика на финише века. – Минск, 1997.
6. Дугин А. Основы геополитики. – М., 1997.
7. Зарин В.А. Запад и Восток в мировой истории XIV-XIX вв. – М., 1991
8. Затуливетер Ю.С. Компьютерная революция в социальной перспективе // Свободная мысль. – 1996. – № 7.
9. Зонтхаймер К. Федеративная Республика Германия сегодня. – М., 1996.
10. Иванян Э.А. Рональд Рейган. Хроника жизни и времени. – М., 1991.
11. Ильин И. Постструктурализм, деконструктивизм, постмодернизм. – М., 1996.
12. Иноземцев В.Л. Теория постиндустриального общества как методологи-

- ческая парадигма российского обществоведения // Вопросы философии. – 1997. – № 10.
13. Информационная технология, экономика, культура. – М., 1995. История европейской интеграции (1945-1994). – М., 1995.
 14. Топорнин Б.Н. Европейское право. – М., 1998.
 15. Фурман А.А. О чем мечтают канцлеры. – Киев 1990.
 16. Человек в „инновационной экономике” XX в. – М., 1994.
 17. Чернега В.Б. Буржуазные партии в политической системе Франции: Третья – Пятая республики. – М., 1987.
 18. Чубарьян А.О. Европейская идея в истории. – М., 1987.
 19. Шалаев В.П. Социальный смысл системно-синергетической парадигмы, Йошкар-Ола, 1997.
 20. Шальнев А. Билл Клинтон. – М., 1993.
 21. Эволюция теории и практики „государства благосостояния” в 80-е гг. – М., 1991.
 22. Экономическая история зарубежных стран / Под ред. В.И. Голубовича. – М., 1996.
 23. Яковец Ю.В. История цивилизаций. – М., 1995.
 24. Яковец Ю. Становление постиндустриальной цивилизации // Вопросы экономики. – 1992. – № 10.
 25. Яковец Ю.В. Формирование постиндустриальной парадигмы: истоки и перспективы // Вопросы философии. – 1997. – № 1.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

Реферат – це цілісне завдання, яке передбачає розкриття студентом проблемної теми із курсу, що вивчається. Він повинен містити вступну частину, висновки, де студент демонструє власне розуміння значущості даної теми та її роль у розвитку історичної думки, основну частину, в якій безпосередньо розкривається фактичний зміст проблемної теми та список використаних джерел (обсяг завдання 12 друкованих листків). Реферат має включати план (3-4 позиції), список використаних джерел і літератури, який подається після основного тексту в алфавітному порядку прізвищ авторів чи назв окремих праць, чи по мірі використання джерел з обов'язковим позначенням року видання, місце, видавництва, кількості сторінок. Наприклад: журнальна публікація: Дашкевич Я. Про стан історичної науки в Україні // Пам'ять століть. – 1996. – № 7. – С. 145–166; монографія: Гульга А.В. Искусство истории. - М.: Наука, 1980. – 345 с.; довідникове видання: Исторична наука: термінологічний і понятійний довідник: Навч. посіб. / В.М. Литвин, В.І. Гусев, А.Г. Слісаренко та ін. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с. та ін.

Основні положення, висновки авторів, фактичний матеріал, що подаються в тексті реферату, супроводжуються посиланнями в квадратних дужках. Наприклад: На думку вченого,...[5,67] (5 - відповідає порядковій нумерації списку джерел, 67 - використаній сторінці).

Семестр 1

1. Особливості розвитку США в 20-ті рр.
2. Політичний портрет Б.Муссоліні.
3. Риси та специфіка розвитку міжвоєнної Іспанії.
4. Зовнішня політика Великобританії в міжвоєнний період.
5. Ваймарська республіка: особливості та причини занепаду.
6. Політична карта Європи 1918–1920 рр.: зміни та їх причини.
7. Європейська дипломатія в міжвоєнний період.
8. Громадянська війна в Іспанії 1936–1939 рр.: сучасний погляд на проблему.
9. Агресія Італії проти Ефіопії 1935–1941: характер та наслідки.
10. Розвиток консервативної ідеології в міжвоєнний період.
11. Боротьба Ірландії за національну незалежність 1919–1939 рр.
12. Криза колоніальної системи та загострення міжнародних відносин 1918–1939 рр.
13. Політика Франції з послаблення Німеччини в 20-х рр. XX ст. та її поразка.

14. Внутрішньополітична боротьба у Великобританії 20-х рр. XX ст.
15. Визначте особливості внутрішньополітичного розвитку США в 30-х рр. XX ст.
16. Особливості розвитку Великобританії в 30-ті роки XX ст.
17. Диктатура Прімо де Рівери (1923-1930) та її крах.
18. Розвиток соціалістичної ідеології в Європі в міжвоєнний час.
19. Особливості розвитку Австрії в міжвоєнний час.
20. Вплив світової економічної кризи 1929-1930 рр. на господарство Європи.
21. Розвиток національно-визвольних рухів 1918–1919 рр.
22. Трансформація політичного розвитку Румунії в міжвоєнний час.

Семестр 2

1. Інформаційне суспільство: характерні риси та дискусії про періодизацію
2. Техногенна війна та її особливості.
3. Людська особистість в епоху комп'ютеризації.
4. Альтернативні політичні рухи (екологічні, феміністичні, антивоєнні, панківсько-металістичні).
5. Неоконсерватизм як політична філософія.
6. Еверизм – ідеологія і політична практика албанського соціалізму.
7. Структурна перебудова міжнародної валютної системи в 70–90 рр. XX ст.
8. Світова фінансова криза 1997–1998 та її політичне значення.
9. „Комп'ютерна революція” її зміст та вплив на історію XX ст.
10. Роль США в ескалації близькосхідної проблеми 2 пол. XX ст.
11. Військове мистецтво в період Другої світової війни.
12. Етнічні проблеми і політика Європейських держав у 2 пол. XX ст.
13. Проблема Косова та європейський політикум.
14. Особливості шведського соціалізму.
15. Кіпрська проблема та можливість її вирішення.
16. Особливості розвитку Греції в 2 пол. XX ст.
17. Албанія і її розвиток в 2 пол. XX ст.
18. Розвиток Іспанії 1945– поч. ХХІ ст.
19. Португальська держава та особливості її розвитку.
20. Угорщина: від тоталітаризму до демократії.
21. Скандинавські країни та їх риси.
22. Австрія в 2 пол. XX ст.
23. Румунія та її особливості в 2 пол. XX ст.
24. Країни Балтії та відновлення їх державності.
25. Фінляндія та особливості її розвитку в 2 пол. XX ст.
26. Канада та її розвиток в післявоєнний час та 60–90 рр.
27. Особливості розвитку Німеччини та її об'єднання.
28. Ірландія і її розвиток в 2 пол. XX ст.

29. Особливості розвитку Франції в 2 пол. XX ст.
30. Великобританія та її політичне життя в 2 пол. XX ст.
31. Бельгія, Нідерланди, Люксембург (1945–2000 рр.)
32. НАТО виникнення та особливості розвитку.
33. Данія та її політичний розвиток.
34. Італія і риси її розвитку в 2 пол. XX ст.
35. США (1945–2000 рр.).

Рекомендована література

1. Галкин А.Л. Германский фашизм. – М., 1989.
2. Германская история в новое и новейшее время / Под ред. С.Д.Сказкина — М., 1970. – Т. 2.
3. Голль де Ш. Военные мемуары: В 3 т. – М., 1960-1963.
4. Движение Сопротивления в Западной Европе. 1939-1945. Общие проблемы. – М., 1990.
5. Драбкин Я.С. Ноябрьская революция в Германии. – М., 1967.
6. Драбкин Я.С. Становление Веймарской республики. – М., 1978.
7. Европа между миром и войной. 1918-1939. – М., 1992.
8. Егорова Н.И. Изоляционизм и европейская политика США. 1933-1941. – М., 1995.
9. Желев Ж. Фашизм. – М., 1991.
10. Иванов А.Г. Агрессоры и умиротворители. – М., 1992.
11. Иванян Э.А. Белый дом. Президенты и политика. – М., 1979.
12. Илюхина Р.М. Лига наций. 1919-1934. – М., 1.982.
13. Испания 1918-1972. Исторический очерк /Под ред. И.М.Майского. – М., 1975.
14. Исраэлян В.Л. Дипломатия в годы войны. – М., 1985.
15. История Венгрии / Отв. ред. А.И.Пукаш. – М., 1972. – Т. 3.
16. История войны на Тихом океане: В 5 т. – М., 1957-1958.
17. История второй мировой войны. 1939-1945. – М., 1973-1982. – Т. 1-12.
18. История дипломатии: В 5 т. – М., 1965-1979. – Т. 3-5.
19. История Италии: В 3 т. – М., 1972. – Т. 3.
20. История мировой экономики. Хозяйственные реформы 1920-1990 гг. / Под ред. А.Н.Марковой. – М., 1995
21. История политических и правовых учений. XX век. – М., 1995... История Румынии/Отв. ред. Н.И.Лебедев. – М., 1971. – Т. 2.
22. История США. Т. 4. – М., 1985
23. История фашизма в Западной Европе. – М., 1978
24. История Франции: В 3 т. – М., 1978. – Т. 3.
25. Канн А.С. История скандинавских стран (Дания, Норвегия, Швеция). –

- М., 1980.
26. Кертман Л.Е. История культуры стран Европы и Америки. – М., 1988.
 27. Киссельгоф И.С. История Франции в годы второй мировой войны. – М., 1975.
 28. Комолова Н.П. Новейшая история Италии. – М., 1970.
 29. Конституции буржуазных государств. – М., 1982.
 30. Кочегарова Н.И., Кочегаров В.Ф. Всемирная история. Соединенные Штаты Америки. 1918-1945 гг.: Практикум. – М., 1998.
 31. Ллойд Джордж Д. Правда о мирных переговорах. – М., 1957.
 32. Мальков В.Л. „Новый курс” в США: социальные движения и социальная политика. – М., 1973.
 33. Мальков В.Л. Франклин Рузвельт. Проблемы внутренней политики и дипломатии: Историко-документальные очерки. – М., 1988.
 34. Манькин А.С. „Эра демократов”: партийные перегруппировки в США. 1933-1952. – М., 1990.
 35. Манькин А.С. История двухпартийной системы в США. 1798-1980. – М., 1981.
 36. Морозов Г.И. Лига наций. Взгляд через полвека // Вопросы истории. – 1992. – № 2-3.
 37. Мюнхен – преддверие войны. – М., 1988.
 38. От Мюнхена до Токийского залива. – М., 1992.
 39. Полтавский М.А. История Австрии. – М., 1992.
 40. Проэктор Д.М. Фашизм: путь агрессии и гибели. – М., 1985.
 41. Прицкер Д.П. Жорж Клемансо. – М., 1983.
 42. Риббентроп И. Мемуары. – М., 1996.
 43. Руге В. Германия в 1917-1933 гг. – М., 1974.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

Ці завдання передбачають роботу студентів, яка відзначається творчим пошуком у межах обраної теми, самостійним аналізом, коментуванням та репрезентацією наукових знань. Під час виконання самостійної роботи виявляється формування системи знань, набувається вміння опрацювання відповідної інформації, дослідження і узагальнення.

Самостійна і практична робота переслідує головну мету: навчання студентів об'єктивно оцінювати і висвітлювати події та явища, вміння їх співставляти і всебічно аналізувати, а також вільно оперувати фактографічним матеріалом та науковою інформацією взятою як з нових досліджень, так і загальновідомих праць вітчизняних і зарубіжних вчених, публікацій документів та інших джерел. Набуття навиків визначення та формулювання об'єкту, предмету та завдань дослідження, оперування сучасними методами наукових досліджень.

Для самостійної, практичної роботи чи вивчення теми студенти повинні опрацювати рекомендовані джерела і літературу, оволодіти основними принципами об'єктивного розуміння історичного процесу, виявити закономірності та особливості суспільного розвитку, дати неупереджену оцінку подіям і явищам та розкрити їх причинно-наслідковий характер.

Статті, першоджерела, монографічні праці повинні вивчатися у тому обсязі, який дозволяє належним чином розкрити питання кожної теми.

Практична робота студентів зводиться до визначення об'єкту, предмету та завдань дослідження за конкретно взятою темою. Для цього студент отримує завдання і аналізує особливості певної теми.

Самостійна робота може бути виконана у формі реферату, питань і відповідей співбесіди, текстів доповідей тощо. Найбільш ефективною і рекомендованою до виконання є завдання реферату, чи історичного портрету з додатком історіографії по діячеві.

Історичні постаті ХХ ст.

1. Кондоліза Райз.
2. Збігнев Бжезинський.
3. Жіскар д'Естен.
4. Генрі Кісінджер.
5. Мадлен Олбрайт.
6. Дж. Фостер Даллес.
7. Джордж Буш-старший.
8. Ле Пен.

9. Ліонель Жоспен.
10. Імре Надь.
11. Норман Шварцкопф.
12. Дуглас Макартур.
13. Джон Мейджор.
14. Гарольд Вільсон.
15. Хуан Карлос.
16. Альберт П.
17. Боббі Седз.
18. Альберт Рейнольдс.
19. Вільям Косгрейв.
20. Імон Де Валера.
21. Салазар.
22. Анібал Каваку Сілва.
23. Георгіус Папандреу.
24. Архієпископ Макарнос.
25. Сільвіо Берлусконі.
26. Хав'єр Солано.
27. Бруно Крайський.
28. Романо Проді.
29. Кофі Анан.
30. Хосе Луїс Сапатеро.
31. Трюгве Лі.
32. Гнатишин Роман.
33. Жан Кретьєн.
34. Карл Густав Маннергейм.
35. Герхард Шрьодер.
36. Гордон Браун.
37. Г.Макммілан.
38. Єлизавета II.

ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКОНАННІ МОДУЛЬНИХ І КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ СТАЦІОНАРНЕ ВІДДІЛЕННЯ

На оцінку „**відмінно**” (5 – 4 бали, другий семестр 3) оцінюється робота, коли студент, що відповідає:

- вичерпно та правильно виконав усі завдання;
- виявив ґрунтовні знання з предмета;
- правильно проаналізував історичні концепції, дав їм логічне обґрунтування;
- достатньо проілюстрував відповідь власними міркуваннями та прикладами;
- в логічній послідовності виклав матеріал кожного завдання;
- продемонстрував здатність диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- допустив одну несуттєву неточність у викладі матеріалу.

На оцінку „**добре**” (4 – 2-3 бали, другий семестр 2) оцінюється робота, що відповідає таким вимогам:

- усі завдання виконані на належному рівні, але допущені деякі неточності у викладі тез;
- матеріал кожного завдання викладено в логічній послідовності;
- неточності виявлені в тлумаченні історичних подій несуттєві;
- наведені в роботі історичні концепції потребують більш чіткого логічного обґрунтування.

На оцінку „**задовільно**” (3 – 1-2 бали, другий семестр 1) оцінюється робота, коли:

- студент, який відповідає не справився з одним - двома завданнями;
- доповідач недостатньо володіє фактичним матеріалом та термінологією з теми;
- відповідь не містить логічного та послідовного викладу матеріалу.

На оцінку „**незадовільно**” (2 – 0 балів, другий семестр 0) оцінюється робота, коли:

- завдання виконано менше ніж на 40 відсотків;
- доповідач не володіє термінологією з теми;
- варіант відповіді хибний і не обґрунтований;
- допущено суттєве незнання персоналій та їх внеску в предмет вивчення.

ФОРМИ ПРАЦІ СТУДЕНТІВ НА СЕМИНАРАХ

Доповідь на семінарському занятті повинна складатися із безпосереднього розкриття студентом змісту питання, володіння понятійно-термінологічним апаратом, включати обізнаність в головних персоналіях історіографії періоду, який розглядається, розуміння загального контексту розвитку історичної науки даного періоду та ін.

Активна участь в обговоренні включає задіяність студента в розкритті питання основного доповідача, внесення фактичних повідомлень, формулювання додаткових висновків та міркувань, згадки окремих неназваних моментів питання, яке розглядається, узагальнення сказаного та ін.

Суттєве доповнення полягає в додатковому висловлюванні студента, що містить нові знання у вигляді важливого факту, біографічної відомості, певного концептуального моменту залученого студентом із першоджерел та ін., по проблемі, яка розглядається. Суттєве доповнення менше, але конкретніше за активну участь в обговоренні.

Критерії оцінювання

1. Логічне обґрунтування структури доповіді.
2. Ґрунтовність і повнота висвітлення проблеми.
3. Рівень опрацювання джерел та літератури.
4. Аргументованість висновків та основних положень.
5. Вміння викласти зібраний матеріал шляхом синтезу розповіді, узагальнень, цитування тощо.
6. Загальна підготовка доповідача.
7. Розуміння доповідачем окремих питань теми семінару та його рівень.
8. Самостійність дослідження студента, уникнення компіляції.
9. Недоліки та переваги усного мовлення:
 - а) чіткість;
 - б) стиль;
 - в) манера викладу;
 - г) доступність;
 - ґ) грамотність.
10. Загальна оцінка доповіді в зіставленні з іншими відповідями.

МОДУЛЬНИЙ ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Визначте правильну фразу:
 - а) План Дауеса поставив німецьку економіку у залежність від американських коштів;
 - б) План Дауеса був покликаний допомогти економічному відродженню Англії та Франції.
2. Визначте країни, котрі були учасниками Мюнхенської змови:
 - а) Німеччина, Італія, Франція, Великобританія;
 - б) Великобританія, Німеччина, Італія, Чехословаччина;
 - в) СРСР, США, Франція, Великобританія;
 - г) Німеччина, Японія, США, Італія.
3. Зміст „нового курсу” Ф.Рузвельта:
 - а) скорочення соціального забезпечення, розширення промислового та сільськогосподарського виробництва;
 - б) державне регулювання економіки, розширення соціального забезпечення, скорочення с/г виробництва;
 - в) обмеження державного втручання в економіку, скорочення соціальних витрат.
4. Назвіть в якій державі проходила діяльність Ллойд-Джорджа:
 - а) Франція;
 - б) Великобританія;
 - в) Італія;
 - г) Іспанія;
 - г) Бельгія.
5. З'ясуйте, що спільного у політичному розвитку Німеччини, Італії, Іспанії 30-х рр. XX ст.:
 - а) колоніальна залежність від інших держав;
 - б) миротворча діяльність;
 - в) встановлення фашистських режимів.
6. Назвіть країну, що запропонувала створити Лігу Націй, а сама відмовилася вийти до організації:
 - а) Німеччина;
 - б) Франція;
 - в) США;
 - г) Франція;
 - г) Японія.
7. Вкажіть, які імперії перестали існувати після Першої світової війни:
 - а) Російська, Німецька, Румунська, Іспанська;
 - б) Австро-Угорська, Німецька, Італійська;
 - в) Російська, Німецька, Австро-Угорська, Османська.

8. Коли НБСЄ перетворилося на ОБСЄ:
 - а) 1991 р.;
 - б) 1994 р.;
 - в) 1998 р.;
 - г) 1989 р.
9. Скільки держав поставили підписи під заключним актом наради з питань безпеки та співробітництва в Європі 1975 р.:
 - а) 54;
 - б) 30;
 - в) 47;
 - г) 35;
 - г) 10.
10. Коли схвалено програму НАТО „Партнерство заради миру”:
 - а) січень 1994 р.;
 - б) квітень 1985 р.;
 - в) листопад 1989 р.;
 - г) травень 1996 р.
11. Вкажіть, коли Канада перестала бути домініоном Великобританії:
 - а) 1993 р.;
 - б) 1980 р.;
 - в) 1986 р.;
 - г) 1982 р.;
 - г) 1971 р.
12. Окресліть суть Паризької хартії для об'єднаної Європи:
 - а) спільна декларація Варшавського договору та НАТО про припинення конфронтації;
 - б) договір про утворення ЄС;
 - в) угода про створення СНД.
13. Назвіть, коли і де було підписано угоду про створення СНД:
 - а) серпень 1991 р. Москва;
 - б) липень 1990 р. Київ;
 - в) грудень 1991 р. Біловезька пуца.
14. З'ясуйте суть міжнародної операції „Бурі в пустелі”:
 - а) врегулювання протистояння між Іраном та Іраком;
 - б) вирішення конфлікту між Ізраїлем та арабськими державами;
 - в) визволення Кувейту від іракської окупації.
15. Вкажіть, коли було укладено Договір про скорочення стратегічних наступальних озброєнь СНО-1:
 - а) 1991;
 - б) 1989;
 - в) 1994;

- г) 1980;
 - г) 1997.
16. З'ясуйте, яка країна і коли запропонувала концепцію „нового політичного мислення” у міжнародних відносинах:
- а) Україна 1990 р.;
 - б) США 1945 р.;
 - в) СРСР середина 1980-х рр.;
 - г) Польща 1989 р.
17. Назвіть економічні та військово-політичні об'єднання соціалістичних держав:
- а) РЕВ, Ліга Націй;
 - б) РЕВ, ОВД;
 - в) ОВД, ООН;
 - г) РЕВ, ОВД, ООН.
18. Вкажіть коли і ким була спричинена Карибська криза:
- а) 1962 р. Д.Кеннеді та Хрущов;
 - б) 1985 р. Р.Рейган та М.Горбачов;
 - в) 1979 р. Р.Рейган та Л.Брежнєв;
 - г) 1974 р. Д.Форд та Л.Брежнєв.
19. Вкажіть який період в історії Німеччини прийнято називати „німецьким економічним дивом”, які його характерні ознаки:
- а) 1950-ті рр. – високі темпи промислового приросту, зростання золотих запасів;
 - б) 1960-ті рр. підвищення ролі монополій;
 - в) 1940-ві рр., мілітаризація економіки.
20. Назвіть ім'я європейського лідера, який 14 років займав керівний пост:
- а) Ж.Ширак;
 - б) М.Тетчер;
 - в) Ф.Міттеран;
 - г) Д.Буш;
 - г) Д.Діфенбейкер.
21. Назвіть які партії входили до уряду „великої коаліції” Німеччини в 1966–1969 рр.:
- а) СДПН/ВДП;
 - б) ХДС/ХСС і СДПН;
 - в) КПН і ВДП.
22. Вкажіть загальний розмір допомоги європейським країнам згідно „плану Маршалла”:
- а) 130 млрд. доларів;
 - б) 50 млрд. доларів;
 - в) 5 млрд. доларів;
 - г) 13 млрд. доларів.

23. З'ясуйте значення Паризької конференції 1946 р.:
- а) затвердження „Плану Маршалла”;
 - б) післявоєнне мирне врегулювання;
 - в) створення НАТО;
 - г) прийняття декларації прав людини.
24. З'ясуйте які держави колишнього СРСР підписали Договір про нерозповсюдження ядерної зброї:
- а) Україна, Росія, Грузія, Казахстан;
 - б) Україна, Росія, Білорусь, Узбекистан;
 - в) Україна, Росія, Литва, Латвія;
 - г) Україна, Росія, Білорусь, Казахстан.
25. Розкрийте значення поняття „автаркія”:
- а) ізольоване, самодостатнє суспільство;
 - б) різновид анархо-синдикалізму;
 - в) профспілкова організація;
 - г) ліберально-демократичний лад.
26. Уряд Етлі у Великобританії проводив політику:
- а) поміркованого консерватизму;
 - б) контрольованого соціалізму;
 - в) демократичного соціалізму;
 - г) прагматичного лейборизму.
27. Президентство де Голля у Франції припало на:
- а) третю республіку;
 - б) четверту республіку;
 - в) п'яту республіку;
 - г) третю імперію.
28. Італійська повоєнна конституція була схвалена Установчими зборами:
- а) 1951 р.;
 - б) 1944 р.;
 - в) 1947 р.;
 - г) 1955 р.
29. Створення ФРН пов'язується з канцлером:
- а) Брандтом;
 - б) Ерхардом;
 - в) Піком;
 - г) Кізінгером.
30. Європейське Економічне Співтовариство виникло:
- а) 1957 р. Римським договором;
 - б) 1960 р. Вашингтонською домовленістю;
 - в) 1945 р. Лондонською конференцією;
 - г) 1971 р. Бонським з'їздом.

Завдання по Другій світовій війні

1. Початком Другої світової війни є:
 - а) напад Німеччини на Польщу
 - б) агресія Радянського союзу проти Фінляндії;
 - в) напад Німеччини на Данію;
2. Франція та Англія оголосили війну Німеччині:
 - а) у вересні 1939 р.;
 - б) у жовтні 1939 р.
 - в) січні 1940 р.
3. Коли США вступили до Другої світової війни:
 - а) червень 1944 р.;
 - б) грудень 1941 р.;
 - в) грудень 1949 р.;
 - г) січень 1942 р.;
4. Вкажіть, з якою метою було створено Рух Опору в роки другої світової війни:
 - а) боротьба проти фашистської агресії;
 - б) протидія Радянській армії;
 - в) боротьба проти колоніальної залежності.
5. Визначте держави учасники „Осі”, навколо якої відбувалася підготовка Другої світової війни:
 - а) Німеччина, США, Японія;
 - б) Німеччина, Італія, Японія;
 - в) США, Великобританія, Франція.
6. Привід для нападу на Польщу був сфабрикований німцями:
 - а) на станції Глейвіц;
 - б) біля Гдині;
 - в) в Данцігу;
 - г) в Берліні.
7. План нападу Німеччини на Польщу називався:
 - а) Вайс;
 - б) Гельб;
 - в) Барбаросса;
 - г) Меркурій.
8. Війна Англії та Франції проти Німеччини з вересня 1939 по травень 1940 р. називалася:
 - а) блискавичною;
 - б) танковою;
 - в) окопною;
 - г) дивною.

9. Капітуляція Франції відбулася:
- а) 22 червня 1940 р. в Комп'єнському лісі;
 - б) 1 вересня 1941 р. в Парижі;
 - в) 15 липня 1942 р. у Версалі;
 - г) 22 грудня 1943 р. в Седані.
10. Антифашистський уряд Франції очолював генерал:
- а) де Голль;
 - б) Ейзенхауер;
 - в) Бредні;
 - г) Патон.
11. Маріонетковий уряд в містечку Віші діяв на чолі з генералом:
- а) Фошем;
 - б) Петером;
 - в) Гудеріаном;
 - г) Монтгомері.
12. В Другій світовій війні нейтралітет зберігали:
- а) Фінляндія та Норвегія;
 - б) Греція та Португалія;
 - в) Швейцарія та Швеція;
 - г) Бельгія та Голландія.
13. Напад на Перл-Гарбор трапився:
- а) в травні 1942 р.;
 - б) в січні 1942 р.;
 - в) в листопаді 1941 р.;
 - г) в грудні 1941 р.
14. Основні напрямки демаркаційної лінії між СРСР та Німеччиною після розгрому Польщі проходили по річках:
- а) Збруч, Прип'ять, Нарев;
 - б) Нарев, Західний Буг, Сян;
 - в) Західний Буг, Вепр, Дністер.
15. До гітлерівського блоку входили:
- а) Німеччина, Іспанія, Норвегія, Італія, Угорщина, Японія;
 - б) Німеччина, Бельгія, Словаччина, Греція, Японія, Італія;
 - в) Німеччина, Італія, Японія, Угорщина, Фінляндія, Болгарія;
16. Оточення франко-англійських військ на західному фронті було здійснено Вермахтом під:
- а) Ель-Аламейном;
 - б) Арденами;
 - в) Сент-Назером;
 - г) Ель-Аламейном;
 - г) Дюнкерком.

17. Окресліть значення Нюрнберзького і Токійського процесів:
- а) проведення грошової реформи в Західній Німеччині;
 - б) післявоєнне мирне врегулювання;
 - в) суд над військовими та дипломатами з країн, що програли.
18. Початок розпаду гітлерівської коаліції розпочався:
- а) Розгромом Японії 1944 р.;
 - б) Звільненням України 1944 р.
 - в) Поразкою під Москвою 1941 р.
 - г) Капітуляцією Італії 1943 р.
19. Зміна військових сил на Тихому океані 1942 р. відбулася в битві:
- а) біля атолу Мідуей;
 - б) в Маньчжурії;
 - в) на Філіппінах;
 - г) в Кораловому морі.
20. Уїнстон Черчілль планував відкриття другого фронту на
- а) півдні Франції;
 - б) на Балканах;
 - в) в Данії;
 - г) в Нормандії.
21. Операція „Багратіон” відбулася:
- а) взимку 1943 р.;
 - б) влітку 1944 р.;
 - в) весною 1943 р.;
 - г) весною 1945 р.
22. На Тегеранській конференції 1943 р. зібралися:
- а) Черчілль, Ейзенгауер, Молотов;
 - б) Сталін, Черчілль, Маккартур;
 - в) Рузвельт, Калінін, Берія;
 - г) Сталін, Рузвельт, Черчілль.
23. Перша зустріч союзників відбулася 25 квітня 1945 р.:
- а) на Ельбі в районі Торгау;
 - б) біля Праги;
 - в) біля Мюнхену;
 - г) в Австрії.
24. Кримська конференція відбулася:
- а) в лютому 1945 р.;
 - б) в червні 1942 р.;
 - в) в січні 1944 р.;
 - г) в грудні 1943 р.
25. Операція з відкриття другого фронту називалася:
- а) „Оверлорд”.

- б) „Тайфун”;
 - в) „Гельб”;
 - г) „Вимпел”.
26. Сталінградська битва відбулася:
- а) в липні 1942 – лютому 1943 р.;
 - б) грудні 1941 – лютому 1942 р.;
 - в) березні 1943 – серпні 1943 р.;
 - г) травні 1943 – вересні 1943 р.
27. Військові дії в Африці Німеччина розпочала:
- а) в травні 1943 р. під командуванням генерала Браухіча;
 - б) в жовтні 1941 р. на чолі з фельдмаршалом Рунштетдом;
 - в) в листопаді 1944 р. на чолі з генералом фон Боком;
 - г) в березні 1941 р. під командуванням генерала Роммеля.
28. Корінний перелом в Другій світовій війні в Європі відбувся:
- а) під Сталінградом;
 - б) під Москвою;
 - в) під Ель-Аламейном;
 - г) під Курськом.
29. Ядерне бомбардування Хіросіми та Нагасаки відбулося:
- а) 6 і 9 серпня 1945 р.;
 - б) 5 і 7 липня 1945;
 - в) 3 і 4 вересня 1945 р.
 - г) 10 і 11 червня 1945 р.
30. Дві великі битви Другої світової війни відбулися майже одночасно:
- а) Сталінград та Ель-Аламейн;
 - б) Московська битва та бій в затоці Лейте;
 - в) Арденська операція та операція Багратіон;
 - г) Курська битва та десант на Окінаву.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальні посібники та методичні матеріали

1. Александров В.В. Новейшая история стран Европы и Америки, 1918-1945 гг. Учебное пособие. – М.: Высш. школа, 1986. – 591 с.
2. Александров В.В. Новейшая история стран Европы и Америки, 1945-1986 гг. Учебное пособие. – М.: Высш. школа, 1988. – 639 с.
3. Арон Раймон История XX века. – М., 2007.
4. Газін В.П., Копилов С.А, Новітня історія країн Європи та Америки 1918–1945 рр. – К., 2003.
5. Газін В.П., Копилов С.А, Новітня історія країн Європи та Америки 1945–2002 роки. – К., 2004.
6. Гобсбаум Е. Вік екстримізму. Коротка історія XX віку. – К., 2001.
7. Заболотный В.М. Новейшая история стран Европы и Северной Америки, конец XX – начало XXI века. – М., 2004.
8. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945). – К., 2001.
9. Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2002). – Вінниця, 2003.
10. История новейшего времени стран Европы и Америки 1918–1945/ Под ред. Е.Ф.Язькова. – М.: Высш. школа, 2003. – 480 с.
11. Історія сучасного світу / За ред. Горбаня В.М. – К., 2003.
12. Новая и новейшая история стран Европы и Америки / Ред. Кривогуз И.М. – М., 2002.
13. Новейшая история зарубежных стран Европы и Америки, 1917-1945 / Под ред. И.В.Фураева. – М.: Просвещение, 1989.
14. Новейшая история стран Европы и Америки XX век. В трех частях / Под ред. А.М.Родригеса, М.В.Пономарева. – М., 2001.
15. Новітня історія країн Західної Європи та Північної Америки, 1918–1945 / За ред.. М.Швагалюка. – Л., 2005.
16. Новітня історія, 1989-1990. Матеріали до підручника. – К.: Рад. школі 1991. – 112с.
17. Пивовар С.Ф. Всесвітня історія. Новітній період (1900–1945). – К., 1998.
18. Пономарев М.В., Смирнов С.Ю. Новая и новейшая история стран Европы и Америки. – М., 2002. – Т.3.
19. Постоловский Р.М. Світ на зламі епох: Історія кін. XIX – середини XX ст. – К., 2000.
20. Сасин А.М. Всемирная история. Новое и новейшее время: Справочное пособие. – Мн., 2001.

21. Экономика зарубежных стран: Капиталистические и развивающиеся страны. – М.: Высш. школа, 1990. – 479 с.
22. Экономическая история капиталистических стран. Учебное пособие. – М.: Изд-во Моск. у-та, 1986. – 358 с.

Додаткова література

1. Галкин А.А., Рахшмир П.Ю. Всемирная история. – М.: Мысль, 1962.
2. Государство и экономика развитых капиталистических стран в 80-х годах. – М.: Наука, 1989. – 269 с.
3. Гэлбрейт Дж.К. Новое индустриальное общество / Пер. с англ.. – М.: Прогресс, 1969. – 480 с.
4. Ільницький Р. Призначення українців в Америці. – Нью-Йорк, 1965.
5. Капитализм 80-х годов: Обострение структурных противоречий в экономике. – М. Мысль, 1985. – 302 с.
6. Капитализм на исходе столетия / Науч. Ред. А.П.Яковлев. – М.: Политиздат, 1987. – 461 с.
7. Конституция буржуазных государств. – М.: Юрид. лит., 1982. – 407 с.
8. Конституция государств американского континента. – М.: Изд-во, иностр. лит., 1957-1959. – Т. 1-3
9. Кронрод Я.А. Очерки социально-экономического развития XX века. – М.: Наука, 1992.
10. Международная защита прав и свобод человека. Сб. документов. – М.: Юрид. лит, 1990 – 671 с.
11. Международные экономические отношения. В 2-х т. / Под общ. ред. Хасбулатова Р.И. – М.: Новости, 1991.-Т.1-2.
12. Политические сдвиги в странах Запада: Конец 70-х- 80-е гг. – М. Наука, 1989. – 248 с.
13. Права человека: основные международные документы. – М., 1988.
14. Права человека: Сб. универсальных и региональных международных документов. – М.: Изд. Моск. у-та., 1990. – 105 с.
15. Соболев О.Н., Ермоленко А.Н. Неоконсервативная революция: лозунги и реальность. – К.: Политиздат Украины, 1990. – 191 с.
16. Современный империализм: тенденции и противоречия / Под ред. Е.М.Примакова, В.А.Мартынова. – М.: Мысль, 1988. – 687 с.

США

1. Американский капитализм в 80-е годы: закономерности и тенденции развития экономики. – М.: Наука, 1986. – 526 с.
2. Андросов В.П. Профсоюзы США в условиях государственно-монополистического капитализма. – М.: Наука, 1971. – 343 с.
3. Аппатов С.И. Американская буржуазная историография германской проблемы. – М.: Междунар. отношения, 1966. – 200 с.
4. Аппатов С.И., США и Европа: общие проблемы американской континентальной политики: Критический анализ США. – М.: Мысль, 1979. – 238 с.
5. Аппатов С.И., Коваль И.Н. Критический анализ американской буржуазной историографии: Концепции восточно-европейской политики США. – К.: Одесса: Вища школа, 1984. – 142 с.
6. Буш Дж. Глядя в будущее: Автобиография / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1989. – 333 с.
7. Волков Н.В. Структурные сдвиги в экономике США в 70-80-х годах. – М.: Наука, 1989. – 124 с.
8. Гаевский И.А. США: негритянская проблема: Политика Вашингтона в негритянском вопросе, 1945-1972 гг. – М.: Наука, 1973. – 347 с.
9. Гаевский И.А., Червонная С.А. Национальный вопрос в общественно-политической жизни США. – М.; Наука, 1985. – 272 с.
10. Глинкин А.Н., Мартынов Б.Ф., Яковлев П.П. Эволюция латиноамериканской политики США. – М.: Наука, 1982. – 356 с.
11. Громько А.А. 1036 дней президента Кеннеди. – М.: Политиздат, 1971. – 279 с.
12. Громько А.А. Внешняя политика США: уроки и действительность, 60-70-годы. – М.: Междунар. отношения, 1978. – 302 с.
13. Далин С.А. США: послевоенный государственно-монополистический капитализм. – М.: Наука, 1972. – 507 с.
14. Егоров Е. В. США в международных кризисах: Полит-психол. аспект. – М: Наука, 1988. – 174 с.
15. Зинин Б. США после второй мировой войны, 1945-1971. / Сокр. пер. с англ. – М.: Прогресс, 1977. – 286 с.
16. Зленко В.А. Профсоюзы в американском обществе, 60-70-е гг. – К.: Наукова думка, 1981. – 190 с.
17. История рабочего движения в США в новейшее время, 1918-1965. – М.: Наука, 1970-1971. – Т.1-2.
18. История рабочего движения в США в новейшее время, 1965-1980. – М.: Наука, 1983. – 360 с.
19. История США. – М.: Наука, 1985-1987. – Т.3-4.
20. Коваль В.С. Боротьба в США з питань політики щодо СРСР в роки

- Великої Витчизняної війни, липень 1942 р. – червень 1943 р. – К.: Вид-во АН УРСР, 1958. – 140 с.
21. Кокошин А.А. США в системе международных отношений 80-х годов: гегемонизм во внешней политике Вашингтона. – М.: Междунар. отношения, 1984. – 303 с.
 22. Конституция США: история и современность. – М.: Юрид. лит., 1988. – 18 с.
 23. Лан В.И. США от первой до второй мировой войны. – М.: Наука, 1976.– 93 с.
 24. Лан В. И. США в военные и послевоенные годы, 1940-1960. – М.: Наука 1978. – 686 с.
 25. Ливень В.А. Американські профспілки і зовнішня політика США, 1960-1968 рр. – К.: Наукова думка, 1969. – 180 с.
 26. Ливень В.А. Война во Вьетнаме и внутриполитическая борьба в США. – К.: Наукова думка, 1972. – 112 с.
 27. Ливень В.А. Профсоюзы США и социальная политика правительства. – К.: Наукова думка, 1975. – 231 с.
 28. Лузик К.С. Положение негров в США, 1950-1960 гг. – К.: Изд-во Киев, у-та, 1969. – 218 с.
 29. Лузик К.С. США. научно-техническая революция и положение расовых меньшинств. – К.: Вища школа, 1976. – 207 с.
 30. Манькин А.С. „Эра демократов”; партийная перегруппировка в США, 1933-1952 годы. Массовые движения социального протеста в США: Семидесятые годы. – М.: Наука, 1978. – 343 с.
 31. Мельников А.Н. Американцы: социальный портрет: новые явления в классовой структуре США. – М.: Мысль, 1987. – 255 с.
 32. Мельников Ю.М. Внешнеполитические доктрины США: Происхождение и сущность программы „Новых рубежей” президента Д.Кеннеди. – М.: Наука, 1970. – 495 с.
 33. Мельников Ю.М. Сила и бессилие: внешняя политика Вашингтона 1945-1982 гг. – М.: Политиздат, 1983. – 368 с.
 34. Митрохин Л.Н. Негритянское движение в США: Идеология и практика. – М. – Мысль, 1974. – 199 с.
 35. Мороз В.Н. Демократическая партия и рабочий класс США. – К.: Изд-во Киев, у-та, 1971. – 142 с.
 36. Никсон Р.М. На арене: Воспоминания о победах, поражениях и возрождении. / Пер. с англ.. – М.: Новости, 1992. – 437 с.
 37. Общественно-политические движения США, 60-е – начало 70-х годов ХХ в. – М.: Политиздат, 1974. – 343 с.
 38. Овчинников Р.С. Зигзаги внешней политики США: от Никсона до Рейгана. – М.: Политиздат, 1986. – 400 с.

39. Павлов И. Америка тревожных лет: Документальные очерки внутренней жизни и внешней политики США в 70-80-е годы. – М.: Политиздат, 1984. – 254 с.
40. Парканский А.Б. США в мировых интеграционных процессах. – М.: Наука, 1991. – 143 с.
41. Политические партии США в новейшее время. – М.: изд-во Моск. ун-та, 1982. – 284 с.
42. Проблемы современного профсоюзного движения в США: Американская федерация труда – Конгресс производ. Профсоюзов, 1955-1967 гг. – М.: Мысль, 1970. – 237 с.
43. Рейган Р. Откровенно говоря: Избр. речи / пер. с англ. – М.: Новости, 1990. – 398 с.
44. Сивачев Н.В., Язьков Е.Ф. Новейшая история США. – М.: Высш.школа, 1980. – 383 с.
45. Сменковский В.Н. США во взаимозависимом мире: Пробл. экон. политики. – М.: Наука -1992. – 108 с.
46. Современная внешняя политика США. – М.: Наука, 1984. – Т.1-2.
47. Соединенные Штаты Америки. Современный монополистический капитализм. – М.: Мысль, 1982. – 446 с.
48. США: Конституция и права граждан. – М.: Мысль, 1987. – 315 с.
49. США: Военно-стратегические концепции. – М.: Наука, 1980. – 304 с.
50. США: государство и социальная политика: К анализу консервативных тенденций 80-х гг. – М.: Наука, 1988. – 193 с.
51. США: современная внешнеполитическая мысль / С.И.Алпатов и др. – Одесса: Логос, 1992. – 236 с.
52. Тарасенко В.А. Атомная проблема во внешней политике США 1945–1949 гг. – К.: Изд. Киев. у-та. – 1958. – 248 с.
53. Фурсенко А.А. Критическое десятилетие Америки, 60-е гг. – Л.: Наука, 1974. – 374 с.
54. Фурсенко А.А. Президенты и политики США. 70-е годы. – Л.: Наука, 1989. – 295 с.
55. Цветков А.Г. США: реалии социальной жизни. – К.: Лыбидь, 1990. – 172 с.
56. Шарова А.Я. США и ООН: концепции и реальности, 40-80-е годы. – М.: Наука, 1991. – 128 с.
57. Яковлев Н.Н. От Трумэна до Рейгана: доктрины и реальности ядерного века. 2-е изд. – М.: Мол. Гвардия, 1985. – 416 с.
58. Яковлев Н.Н. Франклин Рузвельт: Человек и политик. Новое прочтение. – М.: Междунар. отношения, 1981. – 414 с.

Великобритания

1. Огден К. Маргарет Тетчер. Женщина у власти. Портрет человека и политика. / Пер. с англ. – М.: Новости, 1992. – 541 с.
2. Перегудов С.П. Лейбористская партия в социально-политической системе Великобритании. – М.: Наука. 1975. – 414 с.
3. Политическая система Великобритании / Пер. с нем. – М.: Юрид. л-ра, 1984. – 381 с.
4. Попов В.И. Маргарет Тетчер: человек и политик: Взгляд сов. дипломата. – М.: Прогрес, 1991. – 438 с.
5. Степанова Н.М. Консервативная партия и рабочий класс в послевоенной Англии: полит. влияние на массового избирателя. – М.: Наука, 1972. – 176 с.
6. Степанова Н.М. Британский неоконсерватизм и трудящиеся, 70-80-е гг. – М.: Наука, 1987. – 239 с.
7. Сэмсон А. Новая анатомия Британии / Сокр. пер. с англ. – М.: Прогресс, 1975.– 488 с.
8. Трухановский В.Г. Новейшая история Англии. – М.: Соцэкгиз, 1958. – 592 с.
9. Трухановский В. Г. Очерки новейшей истории Англии. Пособие для учителей. – М.: Учпедгиз, 1963. – 268 с.
10. Трухановский В.Г. Антони Иден. 2-е изд. переработ, и доп. – М.: Междунар. отношения, 1983. – 412 с.
11. Трухановский В.Г. Уинстон Черчилль. 4-е изд. – М.: Междунар. отношения, 1989. – 452 с.

Франция

1. Белоусова З.С. Франция и европейская безопасность, 1929-1939. – М.: Наука. 1976. – 418 с.
2. Бунин И.М. Социалисты и общественно-политическая борьба во Франции в 80-е годы. – М.: Наука, 1989. – 215 с.
3. Голье Ш. де. Военные мемуары / Пер. с фр. М.: Изд-во иностр. л-ры, 1960. – Т.1-2.
4. Жискар д'Эстен В. Власть и жизнь / Пер. с фр. – М.: Междунар. отношения, 1990. – 319 с.
5. История Франции. – М.: Наука, 1973. – Т.3 – 359 с.
6. Колосков И.А. Внешняя политика Пятой республики: Эволюция основных направлений и тенденций, 1958-1972. – М., 1982.
7. Молчанов Н.Н. Внешняя политика Франции, 1944-1954. – М.: Госполитиздат, 1959. – 404 с.

8. Молчанов Н.Н. Четвертая Республика. – М.: Соцэкгиз, 1963. – 607 с.
9. Молчанов Н.Н. Генерал де Голль / 3-е изд. – М.: Междунар. отношения, 1988. – 479 с.
10. Наринский М.М. Борьба классов и партий во Франции, 1944-1958. – М.: Наука, 1983. – 365 с.
11. Нарочницкая Е.А. Франция в блоковой системе Европы, 1960-1980-е гг. – М.: Наука, 1993. – 236 с.
12. Ратиани Г.М. Франция: судьба двух республик. – М.: Мысль, 1980. – 470 с.
13. Сироткин В. Г. История Франции: Пятая Республика. – М.: Высш.школа, 1989. – 199 с.
14. Сироткин В.Т. Франция: 200 лет без Бастилии. – К.: Политиздат Украины, 1990. – 205 с.
15. Славенов В. П. Внешняя политика Франции, 1974-1981. – М.: Междунар. отношения, 1981. – 239 с.
16. Смирнов В.П. Франция во время второй мировой войны. – М.: Изд-во Моск. у-та, 1961.
17. Смирнов В.П. Движение Сопротивления во Франции в годы второй мировой войны – М., 1971.
18. Смирнов В.П. Новейшая история Франции, 1918-1975 гг. – М.: Высш. ш, 1979. – 376 с.
19. Смирнов В.П. Франция: страна, люди, традиции. – М.: Мысль, 1988. – 87 с.
20. Трудовая Франция против власти монополий: майско-июньские события 1968 г. и дальнейшее развитие классовой борьбы / Современный монополистический капитализм. – М.: Мысль, 1982. – 431 с.
21. Французская Республика: Конституция и законодательные акты / Пер. с фр. М.: Прогресс. – 1989. – 446 с.
22. Черкасов П.П. Распад колониальной империи Франции: Кризис Французской колониальной политики в 1939-1985 гг. – М.: Наука, 1985. – 325 с.
23. Чернега В. Н. Политическая борьба во Франции и эволюция голлистической партии в 60-70-е годы XX в. – М., 1975.
24. Шилов В. С. Политические партии и внешняя политика Франции, 1958-1969 гг. – М., 1979.

Німеччина

1. Галкин А.А. Германский фашизм. 2-е изд. – М.: Наука, 1989. – 350 с.
2. Германская история в новое и новейшее время. – М.: Наука, 1970. – Т.2. – 602 с.
3. Дабкин Я.С. Становление Веймарской республики. – М.: Наука, 1978. – 374 с.

4. Ежов В.П. Классовые бои па Рабочее движение в Зап. Германии, 1945-1973. – М.: Мысль, 1973. – 413 с.
5. Ежов В.П. От „холодной войны” к разрядке: очерки о ФРГ. – М.: Политиздат, 1978. – 229 с.
6. Елисеев М.Г., Снапковский В.Е. Два германских государства и европейская безопасность: история и современность. – Минск: Наука и техника, 1989. – 150 с.
7. Зиборова М.С. Бонн-Вашингтон: 70-80-е годы. – М.: Наука, 1988. – 240 с.
8. Иерусалимский В.П. Рабочий класс ФРГ. – М.: Мысль, 1986. – 280 с.
9. Истягин Л. Г. Общественно-политическая борьба в ФРГ по вопросам мира и безопасности, 1949-1987 гг. – М.: Наука, 1988. – 168 с.
10. Кремер И.С. ФРГ: внутривластная борьба и внешняя ориентация. – М.: Мысль, 1977. – 334 с.
11. Кремер И.С. ФРГ: этапы „восточной политики” – М.: Междунар. отношения, 1986. – 222 с.
12. Мельников Д.Е., Черная Л.Б. Империя смерти: аппарат насилия в нацистской Германии, 1933-1945. – М.: Политиздат, 1988.-413 с.
13. Оглашению подлежит: СССР – Германия, 1939-1941: документы и материалы. – М.: Моск. рабочий, 1991. – 336 с.
14. Орлов Б.С. СДПГ: Идеиная борьба вокруг программных установок, 1945-1975 гг.
15. Павлов Н.В. Внешняя политика ФРГ: концепции и реалии 80-х годов. – М.: Междунар. отношения, 1989. – 255 с.
16. Потапов Л.В. Кризис ГДР в 80-х годах и объединение Германии // Новая и новейшая история. – 1991. – №5. – С.134-159.
17. Розанов Г.Л. Сталин – Гитлер; Документ, очерк советско-германских дипломатических отношений, 1939-1941 гг. – М.: Международные отношения, 1991. – 220 с.
18. Смирнова С.А. ФРГ: новый этап промышленного развития. – М.: Наука, 1990. – 120 с.
19. Федеративная республика Германия. – М.: Мысль, 1983. – 431 с.
20. Федоров В.П. ФРГ: 80-е годы: Очерки общественных нравов. – 2-е изд. – М.: Междунар. отношения, 1988. – 287 с.
21. Хайцер Х. ГДР: исторический очерк / Пер с нем. – М.: Прогрес, 1982. – 264 с.
22. Черная Л. Б. Коричневые диктаторы: Гитлер, Геринг, Гиммлер, Гебель. Борман, Риббентроп. – М.: Республика, 1992. – 382 с.
23. Ширер У. Взлет и падение Третьего Рейха / Пер. с англ. – М., 1991. – Т.1-2.
24. Штраус Ф.И. Воспоминания / Пер с нем.. – М.: Междунар. отношения, 1991.-556 с.

Італія

1. История Италии. – М.: Наука, 1972. – Т.3. – 543 с.
2. Италия / Современный монополизм, капитализм. – М.: Мысль, 1983. – 413 с.
3. Италия: Конституция и законодательные акты / Пер. с итал. – М.: Прогресс, 1988. – 392 с.
4. Комолова И. П. Новейшая история Италии. – М.: Просвещение, 1970. – 319 с.
5. Комолова Н. П. Движение Сопротивления и политическая борьба в Италии, 1943-1947 гг. – М.: Наука, 1972. – 444 с.
6. Лисовский Ю.П. Италия от фашизма к демократии: Трудные пути послевоенной перестройки. – М.: Наука, 1990. – 286 с.
7. Лопухе в Б. Р. История фашистского режима в Италии- М.: Наука, 1977. – 96 с.
8. Лопухов Б.Р Эволюция буржуазной власти в Италии, первая пол. XX в. – М.: Наука, 1986. – 276 с.
9. Феррера М. Очерки итальянской политической жизни 1943 – 1958 гг./ Пер. с итал. – М.: Изд. иностр. л-ры, 1961. – 512 с.
10. Филатов Г. С. Фашизм, неофашизм и антифашистская борьба в Италии. – М.: Наука, 1984. – 381 с.
11. Югов Л. Италия: тревоги и надежды: очерки внутр. и внешней политики. – М.: Междунар. отношения, 1979. – 133 с.

Іспанія

1. Альтамира-и-Кревеа Р. История Испании / Сокр. пер. с исп. – М: Изд. иностр. л-ры, 1951. –Т.2. – 358 с.
2. Гарсиа Х. Испания XX века. – М.: Мысль, 1967. – 486 с.
3. Данилевич И.В. Испытание властью: испанская социалистическая партия в 80-е годы. – М.: Наука, 1991. – 150 с.
4. Іваницька О. Франко-каудильйо Іспанії. – Вінниця, 2002.
5. Испания, 1918-1972 гг. Ист.очерк. М.: Наука, 1975. – 495 с.
6. Красиков А. Испания и мировая политика: полвека дипломатической истории. – М.: Междунар. отношения, 1989. – 350 с.
7. Пожарская СП. Испания и США: внешн. политика и общество, 1936-1976. – М.: Наука. – 1982. – 343 с.
8. Современная Испания. – М.: Политиздат, 1983. – 382 с.
9. Сориа Ж. Война и революция в Испании / Сокр. пер. с фр.. – М: Прогресс, 1987. – Т.1-2.

Угорщина

1. Держалюк М.С. Угорські демократи проти тоталітаризму 20-30-ті роки. – К.: Либідь, 1993. – 223 с.
2. История Венгрии. – М.: Наука, 1972. – Т.3. – 966 с.
3. Краткая история Венгрии: с древнейших времен до наших дней. – М.: Наука, 1991. – 606 с.
4. Нежинский Л.Н. Очерк истории народной Венгрии, 1948-1962 гг. – М.: Наука, 1969. – 448 с.

Румунія

1. История Румынии, 1918-1970. – М.: Наука, 1971.
2. Краткая история Румынии: с древнейших времен до наших дней. – М.: Наука, 1987. – 542 с.
3. Лебедев Н.И. Крах фашизма в Румынии. – М.: Наука, 1983. – 551 с.

Канада

1. Тишков В.А., Кошелев Л.В. История Канады. – М.: Мысль, 1982. – 258 с.

Суспільно-політичні рухи

1. Алатри П. Происхождение фашизма / Пер с итал. – М.: Изд-во иностр.лит., 1961. – 462 с.
2. Брандт В. Воспоминания / Пер. с нем.. – М.: Новости, 1991. – 527 с.
3. Брандт В. Демократический социализм: ст. и речи / Пер. с нем.. – М.: Республика, 1992. – 446 с.
4. Брандт В. Отважитесь на расширение демократии: Сб. избр. тр. / Пер. с нем. – М.: ЮННИОН, 1992. – 311 с.
5. Вебер А.А. Классовая борьба и капитализм: рабочее и профсоюзное движение как фактор социально-экономического развития XIX-XX вв. – М.: Наука, 1986. – 304 с.
6. Желев Ж. Фашизм: тоталитар. Государство / Пер с болг.. – М.: Новости, 1991. – 334 с.
7. Забастовочная борьба трудящихся, конец XIX-70-е гг XX в. (статистика). – М.: Наука, 1980. – 502 с.
8. Западноевропейская социал-демократия: поиски обновления. – М.: Наука,

1989. – 319 с.
9. Идеология международной социал-демократии в период между двумя мировыми войнами. – М.: Наука, 1984. – 296 с.
 10. История фашизма в Западной Европе. – М.: Наука, 1978. – 613 с.
 11. Кепеци Б. Неоконсерватизм и „новые правые” / Пер. с венг. – М.: Политиздат, 1986. – 144 с.
 12. Коммунистический интернационал в документах: решения, тезисы. Воззвания конгрессов Коминтерна и пленумов ИККИ, 1919-1932. – М.: Партиздат, 1933. – 1003 с.
 13. Кривогуз И.М. Рабочий социалистический интернационал, 1923-1940. – М.: Высш. школа, 1979. – 207 с.
 14. Лопухов Б. Неофашизм: опасность для мира. – М. Мол. гвардия., 1985. – 175 с.
 15. Опитц Р. Фашизм и неофашизм. – М.: Прогресс, 1988. – 280 с.
 16. Папини Р. Интернационал христианской демократии / Пер. с фр. – СПб.: Изд-во газ. „Новое время”, 1992. – 253 с.
 17. Сальчев С. С. В поисках „третьего пути”: эволюция идеологии. социал-демократии в соврем. эпоху. – М.: Мысль, 1988. – 316 с.
 18. Сибилев Н.Г. Социалистический интернационал: история, идеология, идеология, политика. – М.: Цеждунар. отношен., 1980. – 333 с.
 19. Социальная база движения крайне правых в Западной Европе. – Л.: Изд-во Ленинград. у-та, 1990. – 161 с.
 20. Стачки: история и современность. – М.: Наука, 1978. – 334 с.
 21. Что такое „демократический социализм”? 2-е изд. – М.: Политиздат, 1979. – 248 с.
 22. Швейшер В.Я. Социалистический интернационал в меняющемся мире 70-80-е годы. – М.: Междунар. отношен., 1988. – 174 с.

Міжнародні відносини

1. В.М. Бережков Страницы дипломатической истории. 4-е изд. – М.: Междунар. отношения, 1987. – 614 с.
2. Висков С.И., Кульбакин В.Д. Союзники и „германский вопрос” 1945-1949. – М.: Наука, 1990. – 298 с.
3. Волков В. К. Германо-югославские отношения и раскол Малой Антанты, 1933-1938. – М.: Наука, 1966. – 271 с.
4. Вторая мировая война в воспоминаниях. – М.: Политиздат, 1990. – 557 с.
5. Галкин А.А. Мельников Д.Е. СССР, Западные державы и германский вопрос 1945-1965. – М.: Наука, 1966. – 263 с.
6. Говард М. Большая стратегия, авг. 1942-сент. 1943 / Пер. с англ. – М.:

- Воениздат, 1980. – 464 с.
7. Год кризиса, 1938-1939: Документы и материалы. – М.: Политиздат, 1990. – Т.1-2.
 8. Горбачев М.С. Перебудова: нове мислення для нашої країни і для всього світу / Пер. з рос. – К.: Полгтвидав України, 1987. – 268 с.
 9. Громы ко А.А. Памятное. – М.: Политиздат, 1988. – Кн.1-2.
 10. Дмитриев Т.Ф. Женевские форумы переговоров по разоружению, 1945-1987. – М.: Междунар. отношеу 1988. – 190 с.
 11. Документы и материалы кануна второй мировой войны, 1937-1939. – М.: Политиздат, 1981. – Т.1-2.
 12. Дурденевский В.Н., Крылов С.Б. Организация Объединенных наций: Сб. документов, относящихся к созданию и деятельности. – М.: Госпотиздат, 1956. – 375 с.
 13. Ефимов Г.К. Устав ООН – инструмент мира. – М.: Наука, 1986. – 135 с.
 14. Зайцева О. Г. Международные межправительственные организации. – М.: Наука, 1983. – 168 с.
 15. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе. Хельсинки, 30 июля – 1 августа 1975 г. – М.: Междунар. отношен, 1985. – 80 с.
 16. Ильюхина Р.М. Лига наций. 1919-1934. – М., 1992.
 1. 17.История внешней политики СССР, 1917-1985. 5-е изд. – М.: Наука, 1986. – Т.2. – 691 с.
 17. История дипломатии. 2-е изд. – М.: Политиздат, 1965-1979. – Т.3-5.
 18. История международных отношений и внешней политики СССР, 1917-1987 гг. – М.: Междунар. отношен., 1987. -Т.1-2.
 19. Кирсанов А. В. США и Западная Европа: экономические отношения после второй мировой войны. – М.: Междунар. отношен, 1967. – 272 с.
 20. Корниенко Г.М. Новое в Карибском кризисе // Новая и новейшая история. – 1991. – №3: – С.77-92.
 21. Крылов С.Б. История создания Организации Объединенных наций: Разработка текста устава Организации Объединенных наций, 1944-1945. – М.:Изд-во ИМО, 1960.-343 с.
 22. Крылова Н.С. Содружество наций: политико-правовые проблемы. – М.: Наука, 1991.-260с
 23. Культурные и общественные связи Украины со странами Европы. – К.: Наукова думка, 1990. – 221 с.
 24. Кумхе Д. Несостоявшаяся битва / Пер. с англ. – М.: Воениздат, 1971.
 25. Лещенко Л.О. Україна на міжнародній арені, 1945-1949. – К.: Наукова думка, 1969. – 288 с.
 26. Лойд Джордж. Правда о мирных переговорах: в 2 т. / Пер. с англ. – М.: Изд-во иностр. л-ры, 1957. – Т.1-2.

27. Локарнская конференция 1925 г.: Документы. – М.: Госполитиздат, 1959. – 512 с.
28. Майский И.М. Воспоминания советского дипломата. 1925-1945. – М.: Междунар. отношен., 1987. – 782 с.
29. Марголин А. Украина и политика Антанты. – Берлин: Изд-во С.Ефрон, 1921. – 397 с.
30. Международные конфликты. – М.: Междунар. Отношен., 1972. – 238 с.
31. Международные отношения в Западной Европе. – М.: Междунар. отношен., 1974. – 303 с.
32. Международные отношения и внешняя политика СССР: Сб. документов, 1871-1957. – М., 1957. – 430 с.
33. Международные отношения после второй мировой войны. – М.: Политиздат, 1962-1965. – Т.1-3.
34. Накануне 1931-1939: как мир был ввергнут в войну: Краткая история в документах, воспоминаниях и коммент. – М.: Политиздат, 1991. – 272 с.
35. Николаев П.А. Политика США, Англии и Франции в германском вопросе, 1945-1954 гг. – М.: Наука, 1964. – 390 с.
36. Общеввропейская встреча в верхах. Париж, 19-21 ноября 1990 г.: документы и материалы. – М.: Политиздат, 1991. – 191 с.
37. ООН и современные международные отношения. – М.: Наука, 1986. – 287 с.
38. Организация Варшавского договора: документы и материалы, 1955-1985. – М.: Политиздат, 1986. – 421 с.
39. Организация Объединенных наций: Сб. документов. – М.: Наука, 1981. – 647 с.
40. Основные сведения об Организации Объединенных наций / Пер. с англ. – М.: Междунар. отношен., 1991. – 253 с.
41. Перес де Куэльяр Х. Организация Объединенных наций: сегодня и завтра: Заявления и доклады Генерального секретаря Организации Объединенных наций / Пер. с англ. – М.: Междунар. отношен., 1991. – 415 с.
42. Рошин А.А. Послевоенное урегулирование в Европе. – М.: Мысль, 1984. – 294 с.
43. Семеряга М.И. Борьба народов Центральной и Юго-Восточной Европы против немецко-фашистского гнета. – М.: Наука, 1985. – 326 с.
44. Семеряга М.И. Советско-финляндская война. – М.: Знание, 1990. – 63 с.
45. Семеряга М.И. Тайны сталинской дипломатии, 1939-1941. – М.: Высш.шк., 1992. – 302 с.
46. Соловьева Р.Г. ООН: расстановка сил и дипломатия в 80-е годы. – М.: Наука, 1990. – 174 с.
47. Степанова О.Л. „Холодная война”: историческая ретроспектива. – М.: Междунар. отношен.– М., 1982. – 191 с.

48. Тегеран-Ялта-Потсдам: Сб. докум. 2-е изд. – М.: Междунар. отношен, 1971. – 416 с.
49. Україна на міжнародній арені: Зб. документальних матеріалів, 1986-1990 рр. – К., 1993. – 551 с.
50. Україна і зарубіжний світ. – К.: Політвидав України, 1970. – 515 с.
51. Українська РСР у міжнародно-договірних відносинах: Зб. документів, 1966-1975 рр. – К.: Політвидав України, 1985. – 341 с.
52. Українська СРСР у Міжнародно-договірних відносинах: Зб. документів. 1976-1985 рр. – К.; Політвидав України, 1986. – 360 с.
53. Филитов А.М. „Холодная война”: историография. Дискуссии на Западе. – М.: Наука, 1992. – 200 с.
54. Фляйшхауэр И. Пакт: Гитлер-Сталин и инициатива германской дипломатии, 1938 -1939 гг. / Пер. с нем. – М.: Прогресс, 1991. – 473 с.
55. Халаша Б.М. Североатлантический блок. – М.: Изд-во ин-та междунар. отношений, 1960. – 278 с.
56. Хворостяный И.М. За мир без оружия. – К.: Политиздат Украины, 1938. – 276 с.
57. Черчилль У. Вторая мировая война / Сокр. пер. с англ. – М.: Воениздат, 1991. – Кн.1-3.
58. Шкупаев В.Г. Организация Объединенных наций в современном мире. – М.: Наука, 1976. – 350 с.
59. Ялтинская конференция 1945 г.: уроки истории:./ Сб. ст. /. – М.: Наука, 1985. – 192 с.

Збірники документів та спомини

1. Брандт В. Воспоминания / Пер. с нем.. – М.: Новости, 1991. – 527 с.
2. Брандт В. Демократический социализм: ст. и речи / Пер. с нем.. – М.: Республика, 1992. – 446 с.
3. Брандт В. Отважиться на расширение демократии: Сб. избр. тр. / Пер. с нем. – М.: ЮННИОН, 1992. – 311 с.
4. Буш Дж. Глядя в будущее: Автобиография / пер. с англ. – М.: Прогресс, 1989. – 333 с.
5. Год кризиса, 1938-1939: Документы и материалы. – М.: Политиздат, 1990. – Т.1-2.
6. Горбачев М.С. Перебудова: нове мислення для нашої країни і для всього світу / Пер. з рос. – К.: Політвидав України, 1987. – 268 с.
7. Громько А.А. Памятное. – М.: Политиздат, 1988. – Кн.1-2.
8. Гэлбрейт Дж.К. Новое индустриальное общество / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1969. – 480 с.

9. Голль Ш. де. Военные мемуары / Пер. с фр. М.: Изд-во иностр. л-ры, 1960. – Т.1-2.
10. Документы и материалы кануна второй мировой войны, 1937-1939. – М.: Политиздат, 1981. – Т.1-2.
11. Дурденевский В.Н., Крылов С.Б. Организация Объединенных наций: Сб. документов, относящихся к созданию и деятельности. – М.: Госполитиздат, 1956. – 375 с.
12. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе. Хельсинки, 30 июля – 1 августа 1975 г. – М.: Междунар. отношен, 1985. – 80 с.
13. Жискар д'Эстен В. Власть и жизнь. / Пер. с фр. – М.: Междунар. отношения, 1990. – 319 с.
14. Коммунистический интернационал в документах: решения, тезисы. Воззвания конгрессов Коминтерна и пленумов ИККИ, 1919-1932. – М.: Партиздат, 1933. – 1003 с.
15. Лойд Джордж. Правда о мирных переговорах: в 2 т. / Пер. с англ. – М.: Изд-во иностр. л-ры, 1957. – Т.1-2.
16. Локарнская конференция 1925 г.: Документы. – М.: Госполитиздат, 1959. – 512 с.
17. Международная защита прав и свобод человека. Сб. документов. – М.: Юрид. лит, 1990 – 671 с.
18. Никсон Р.М. На арене: Воспоминания о победах, поражениях и возрождении. / Пер. с англ.. – М.: Новости, 1992. – 437 с.
19. Общеввропейская встреча в верхах. Париж, 19-21 ноября 1990 г.: документы и материалы. – М.: Политиздат, 1991, 191 с.
20. Организация Варшавского договора: документы и материалы, 1955-1985. – М.: Политиздат, 1986. – 421 с.
21. Организация Объединенных наций: Сб. документов. – М.: Наука, 1981. – 647 с.
22. Права человека: основные международные документы. – М., 1988.
23. Рейган Р. Откровенно говоря: Избр. речи / Пер. с англ. – М.: Новости, 1990. – 398 с.
24. Сучков М.Е. Хрестоматия по новейшей истории. 2-е издание. – М.: Просвещение, 1976. – Ч.1-2.
25. Тегеран-Ялта-Потсдам: Сб. докум. 2-е изд. – М.: Междунар. отношен, 1971. – 416 с.
26. Україна на міжнародній арені: Зб. документальних матеріалів, 1986-1990 рр. – К., 1993. – 551 с.
27. Українська РСР у міжнародно-договірних відносинах: Зб. документів, 1966-1975 рр. – К.: Політвидав України, 1985. – 341 с.
28. Українська СРСР у Міжнародно-договірних відносинах: Зб. документів.

1976-1985 pp. – К.: Політвидав України, 1986. – 360 с.

29. Хрестоматія по новейшей истории. – М.: Соцгиз, 1960-1961. – Т.1-3.

Журнальні публікації рекомендовані до використання

1. Ачкаїзі Б. Інвеститура Р.Пуанкаре 1922 – 1924 років і зміна підходів до німецького питання // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 9.
2. Барышникова Н.И. Тайные визиты А.Гитлера в Финляндию и Маннергейма в Германию в июне 1942 года // Новая и новейшая история. – 2007. – № 3.
3. Більовська Л. Уотергейт і Генрі Кіссінджер // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 9.
4. Валков Ю.А. Проблема регионального націоналізму в Італії (последняя четверть XX века) // Новая и новейшая история. – 2007. – №5. // Вопросы истории. – 2007. – № 12. // Новая и новейшая история. – 2007. – № 3.
5. Василенко Г. Вплив процесів глобалізації на нерозповсюдження ядерної зброї у системі гарантій МАГАТЕ // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 5.
6. Газін В. „Пан-Європа” Кауденгова-Калегрі: ревізія Версаля чи інтеграція Європи // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2000. – Вип. 1. –Ч.2.
7. Герасимчук Т.Ф. Еволюція та реформування інституційної системи Європейського Союзу // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2004. – Вип. 3.
8. Герасимчук Т.Ф. Країни центральної Європи в політиці Європейського Союзу (1989–2004 pp.): підсумки аналізу // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 8.
9. Герасимчук Т.Ф. Утворення ЄС та його роль у сучасних інтеграційних процесах // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2001. – Вип. 2.
10. Давлетов О.Р. Погляди Адольфа Гітлера на виховання німецької молоді

- (за матеріалами книги „Моя боротьба”) (1925 – 1931) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 9.
11. Камінська О. Особливості формування єдиного політичного простору Німеччини в 90-х роках ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2004. – Вип. 3.
 12. Кандюк О. Розширення НАТО 1999 – 2004 рр.: аналіз американських підходів // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2004. – Вип. 3.
 13. Канитонова Н.К. Маргарет Тэтчер: человек и политик // Новая и новейшая история. – 2007. – № 2, 3.
 14. Лесняк В. Вплив католицької церкви на політичний розвиток Іспанії у 1931 – 1978 рр. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 5.
 15. Лесняк В. Економіка Іспанії у постфранкістський час: історичні аспекти стабілізації та розвитку // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 6.
 16. Матьовка М. Співпраця Руху неприєднання з ООН та іншими міжнародними організаціями (др. пол. ХХ ст.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2000. – Вип. 1. – Ч.2.
 17. Мелещенко Т. Нова політика НАТО і місце в ній країн Центрально-Східної Європи (1994–2004 рр.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 6.
 18. Мелещенко Т. Політика Європейського Союзу щодо держав Центрально-Східної Європи (др. пол. 90-х рр. ХХ ст.) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2000. – Вип. 1. – Ч.2.
 19. Морозова М.Р. Этапы формирования социального государства ФРГ // Вопросы истории. – 2007. – № 12.
 20. Некрасова Т.А. Французская оккупационная политика в Германии. 1945 – 1949 гг. // Вопросы истории. – 2007. – № 4.
 21. Неприцький О.А. Велика Британія і спільна зовнішня політика і політика безпеки ЄС у першій половині 90-х рр. ХХ ст. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 6.

22. Подворна О.Г. Стратегічне партнерство в сучасних міжнародних відносинах // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 8.
23. Рощина Г. Радикалізація мусульманського фактору у суспільно-політичному та економічному розвитку повоєнної Німеччини // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. - 2004. – Вип. 3.
24. Рощина Г РАФ „Міські партизани” Західної Німеччини // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2005. – Вип. 6.
25. Шейко В. Історичні етапи техногенної цивілізації ХХ ст.. // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. - 2000. – Вип. 1. – Ч.2.
26. Школова О. Йозеф Геббельс та створення моделі „Уніфікованої культури” в часи „Третього Рейху” // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне. – 2006. – Вип. 7.

Інтернет сторінки

1. <http://www.ostu.ru/personal/nikolaev/east.html> – Історичний атлас
2. <http://historywars.ucoz.ru> – Всесвітня історія війн та мапи
3. <http://rulers.narod.ru/> – Історичні особистості та мапи
4. <http://www.rubricon.com> – Всесвітня історія енциклопедія
5. <http://www.lib.aldebaran.ru>
6. <http://www.bibliotekar.ru>
7. <http://history.org.ua>
8. <http://www.istoria.svyt.net>
9. <http://www.history.xsp.ru>
10. <http://www.istorya.ru>
11. <http://www.world-history.ru>
12. <http://www.withhistory.com/>
13. <http://www.hrono.ru/>
14. <http://chronologia.org/>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З КУРСУ «НОВІТНЯ ІСТОРІЯ КРАЇН ЄВРОПИ ТА НОВІТНЬОЇ АМЕРИКИ

1. Розкрийте передумови та причини зародження фашистського руху в Італії та покажіть основні тенденції його розвитку.
2. Розкрийте суть Мюнхенської змови в контексті політики провідних країн Західної Європи.
3. В порівняльних характеристиках розкрийте особливості повоєнного розвитку ФРН і НДР.
4. З'ясуйте причини, суть та наслідки відкриття другого фронту в Європі.
5. В порівняльних характеристиках розкрийте характерні риси нацистської диктатури в Німеччині та фашистського режиму в Італії.
6. Охарактеризуйте процес Євро інтеграції 90-х рр. XX ст.
7. Охарактеризуйте перебіг звільнення європейських держав від нацистської окупації в 1944-1945 рр.
8. Охарактеризуйте причини, механізми, позицію великих держав та етапи деколонізації після Другої світової війни.
9. Дайте оцінку розбудові відносин України та НАТО в рамках “Хартії про особливе партнерство”.
10. Президентські вибори в США 2000 р. Основи внутрішньої та зовнішньої політики Джорджа Уокера Буша.
11. “Новий лейборизм” Ентоні Блера. Основні риси внутрішньої та зовнішньої політики.
12. Охарактеризуйте основи внутрішньої та зовнішньої політики правоцентристського уряду Х.М.Аснара (1996-2002 рр.).
13. Проаналізуйте процес створення Версальсько-Вашингтонської системи мирних договорів після закінчення Першої світової війни.
14. З'ясуйте обставини створення Ліги Націй, її завдання та перші кроки.
15. Охарактеризуйте втрати Німеччини у Першій світовій війні та дайте оцінку її економічного становища у перші післявоєнні роки.
16. Розкрийте передумови зародження та становлення фашистського руху в Німеччині. Дайте оцінку перетворень А.Гітлера в усіх сферах життя країни після встановлення фашистської диктатури.
17. Проаналізуйте основні напрямки зовнішньополітичного курсу Німеччини напередодні Другої світової війни.
18. Проаналізуйте структуру та принципи функціонування Європейського Союзу.
19. Прокоментуйте розстановку політичних сил Німеччини після Першої світової війни. Перші уряди та їх діяльність.
20. Охарактеризуйте розстановку політичних сил в Італії після Першої світової війни.

21. Розкрийте головні напрямки зовнішньополітичного курсу Італії напередодні Другої світової війни.
22. Проаналізуйте соціально-економічне становище США після закінчення Першої світової війни.
23. Проаналізуйте основні заходи “нового курсу” Рузвельта та охарактеризуйте його наслідки для країни.
24. Визначте основні засади зовнішньополітичного курсу США напередодні Другої світової війни.
25. Визначте збитки Франції після закінчення першої світової війни та охарактеризуйте політичну палітру французького суспільства.
26. Прокоментуйте основні засади зовнішньополітичного курсу Франції у 30-х роках ХХ ст.
27. Іспанська монархія після закінчення Першої світової війни. Стан економіки та розстановка політичних сил.
28. Диктатура М.Прімо-де Рівери в Іспанії. Основні засади внутрішньої політики.
29. Фашизм: спільні риси та особливості розвитку в 30-ті роки ХХ ст.
30. Розкрийте суть та особливості міжнародного демократичного руху у міжвоєнний період.
31. Революція в Іспанії 1931-1939 рр. Причини, хід та наслідки.
32. Проаналізуйте особливості розвитку фашизму в Іспанії. Диктатура Ф.Франко.
33. Крах Версальсько-Вашингтонської системи договорів та його наслідки для світової спільноти.
34. Агресивні дії Німеччини напередодні Другої світової війни. Утворення Німецько-Італо-Японського блоку.
35. Розкрийте суть “політики умиротворення” агресора напередодні Другої світової війни.
36. Прокоментуйте зміст пакту Молотова-Ріббентропа та визначте його роль у розв’язанні Другої світової війни.
37. Дайте оцінку розвитку Німеччини часів Ваймарської республіки.
38. Назвіть головні етапи Другої світової війни. Проаналізуйте військові дії у Європі на першому етапі війни. Дивна війна.
39. Напад Німеччини на СРСР та другий етап війни. Битва під Сталінградом.
40. Криза фашистського блоку. Розгром німецьких військ під Курськом та кінцева поразка Німеччини в 1944-1945 рр.
41. Охарактеризуйте події Потсдамської конференції та розгрому Японії.
42. Охарактеризуйте міжнародні відносини після закінчення Другої світової війни.

43. Прокоментуйте процес створення та початок діяльності Організації Об'єднаних Націй.
44. Прокоментуйте наслідки Другої світової війни для Англії. Дайте оцінку головним засадам внутрішньої та зовнішньої політики лейбористів у перші післявоєнні роки.
45. Розкрийте стан економіки Англії в 1951-1964 рр. Дайте оцінку внутрішньополітичного курсу консервативних кабінетів У.Черчілля, А.Ідена, Г.Макміллана, А.Дугласа-Г'юма.
46. Розкрийте особливості та суть Ольстерської проблеми та дайте оцінку заходам влади щодо розв'язання даного питання.
47. Охарактеризуйте процес ліквідації британської колоніальної імперії. Дайте оцінку наслідків та історичного значення даної проблеми.
48. Прокоментуйте основні напрямки англо-американського співробітництва у 1945-90-х роках ХХ ст.
49. Дайте характеристику консервативного кабінету Маргарет Тетчер та його соціально-економічної стратегії.
50. Прокоментуйте особливості економічного розвитку Франції у роки Четвертої республіки та дайте оцінку основних засад її внутрішньої та зовнішньої політики.
51. Прокоментуйте передумови прийняття конституції 1958 р. у Франції. Дайте порівняльну характеристику даної конституції з конституцією 1946 р.
52. Охарактеризуйте режим П'ятої республіки у Франції. Внутрішня та зовнішня політики Франції в період президентства де Голля.
53. Прокоментуйте травнево-червневі події 1968 р. у Франції та їх наслідки для країни.
54. Президентські вибори 1981 та 1988 рр. у Франції. Економіка та політика Франції на сучасному етапі. Основи державного устрою.
55. Травневі президентські вибори 1995 р. у Франції. Економіка та політика Франції на сучасному етапі. Основи державного устрою.
56. Проаналізуйте економічне та політичне становище Німеччини після поразки у Другій світовій війні.
57. Розкрийте передумови та охарактеризуйте процес розколу Німеччини. Створення ФРН та НДР.
58. Дайте оцінку економічній стратегії Людвіга Ерхарда та її наслідків для німецької держави.
59. Дайте оцінку зовнішньополітичних курсів К.Аденауера та В.Брандта.
60. Прокоментуйте основні засади внутрішнього та зовнішнього курсу НДР у 1949-1990 р. Економічний розвиток країни.
61. Німеччина після об'єднання. Перші труднощі та перспективи.

62. Проаналізуйте соціально-економічне становище Італії після Другої світової війни. Дайте характеристику розстановки політичних сил.
63. Розкрийте процес проголошення республіки в Італії та прийняття нової конституції. Основні засади зовнішньої та внутрішньої політики наприкінці 40- поч. 50-х років.
64. Італійське “економічне диво” та його соціальні наслідки.
65. Прокоментуйте головні засади внутрішньої політики лівоцентристських та правоцентристських урядів Італії в 50-90-ті роки.
66. Партійно-політична криза в Італії першої половини 90-х років. Сучасна Італія.
67. Прокоментуйте соціально-економічне становище Іспанії після закінчення Другої світової війни. Охарактеризуйте розстановку політичних сил.
68. Розкрийте процес економічного та політичного розвитку Іспанії у 50-70-х роках ХХ ст. Дайте характеристику франкістського режиму.
69. Іспанія в 70-90-х рр. Початок демократизації. Іспанська специфіка переходу до демократії. Сучасна Іспанія.
70. Дайте визначення економічної та політичної ситуації в Канаді після закінчення Другої світової війни.
71. Прокоментуйте розвиток Канади в 50-60-ті роки ХХ ст. Розкрийте суть Квебекської проблеми та заходи. Спрямовані на її подолання.
72. Канада у 80-ті роки ХХ ст.: прийняття нової конституції, реформи консервативного уряду Брайана Малруні.
73. Прокоментуйте розвиток Канади після виборів 1993 р.: економіка та політика. Українське населення в Канаді.
74. Розстановка політичних сил в США після Другої світової війни. Післявоєнна реконверсія та основи внутрішньої політики.
75. Президентські вибори 1948 р. у США. Основи зовнішньої та внутрішньої політики демократів на чолі з Г. Труменом.
76. Розкрийте особливості суспільно-політичного життя США у 50-х роках ХХ ст. Прокоментуйте зміни в економіці в зазначений період та дайте оцінку загальних наслідків 50-х років для США.
77. Розкрийте події президентських виборів 1960 р. в США. Прокоментуйте основні тенденції в економіці та суспільно-політичному житті країни в зазначений період. Основи реформаторства Кеннеді та Джонсона.
78. Розкрийте головні напрями внутрішньої та зовнішньої політики США в першій половині 70-х років ХХ ст. Президентство Ніксона і Форда.

79. Прокоментуйте основи нової зовнішньополітичної доктрини в США в другій половині 70-х років ХХ ст. Дайте оцінку економічного становища країни в зазначений період.
80. Дайте коментарі щодо економічної системи Р.Рейгана “відродження Америки”. Прокоментуйте основи зовнішньополітичного курсу США у 80-х роках ХХ ст.
81. Прокоментуйте основи суспільно-політичного життя США в 90-ті роки ХХ ст. Дайте характеристику суспільно-політичного устрою країни в зазначений період.
82. Визначте роль НАТО у процесі протидії комунізму в світі.
83. Дайте характеристику політичних процесів в Австрії 50–60 рр. ХХ ст.
84. Дайте оцінку комуністичному тоталітарному ладу Румунії 60–80 рр. ХХ ст.
85. Визначте зміст та значення реформаційної діяльності керівництва Угорщини 50–60 рр. ХХ ст.
86. Охарактеризуйте особливості структури НАТО та його розширення.
87. Визначте специфічні риси розвитку комуністичної Албанії у післявоєнний час.

Навчально-методичне видання

Новітня історія країн Європи та Північної Америки

**Навчально-методичний матеріал для студентів
IV курсу історико-соціологічного факультету
(за вимогами кредитно-модульної системи)**

Автор:

Кукурудза А.Р., кандидат історичних наук, ст. викладач РДГУ

*Відповідальний за випуск: Савчук П.О., кандидат історичних наук, доцент,
заст. завідуючого кафедрою всесвітньої історії*

Комп'ютерна верстка – *Кравчук В.Ю.*

Підписано до друку 11.06.2008 р. Замовлення №158/2.
Формат 60x84^{1/16}. Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 3,13.
Гарнітура Time New Roman. Наклад 100 прим.

В посібнику наведено програму даного курсу, список рекомендованих джерел і літератури, запитання та завдання для поточного та модульного контролю знань студентів тощо.

Призначений для викладачів та студентів вищих навчальних закладів з метою надання їм методичної допомоги при підготовці та проведенні занять з курсу всесвітньої історії.

К 89 Кукурудза А.Р. Новітня історія країн Європи та Північної Америки. Навчально-методичний матеріал для студентів IV курсу історико-соціологічного факультету (за вимогами кредитно-модульної системи). – Рівне: РДГУ, 2008. – 75 с.

ББК 63.3(0)6
УДК 94(4–15+7),,654”

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2008.
© Кукурудза А.Р., 2008.